

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Subaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. "Kotoljovrega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se določi do odpovedi. — Udje "Katolj" cesta štev. 5, vspremena naročnina, inserate in reklamacije. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5, — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vspremena naročnina, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrite za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nasaprte reklamacije so poštnine proste.

Za ljudsko šolo.

Dolgo časa so strašili liberalci javnost z bajko, da so katoliške stranke nasprotne izobrazbi in omenki. Posebno so zagnali ta krik, kajdanki so kazale katoliške stranke na pomanjkljivosti ljudsko-šolske zakonodaje in zahtevale spremembo. Toda časi so se spremenili. Ravno katoliške stranke so pokazale toliko dejanskega zanimanja za ljudski napredek, da liberalna bajka nikjer več ne vleče, in da je brezuspešno, z njem begati javnost. Nasprotno, liberalci so se izkazali kot istiniti nazadnjaki, ker na ljudskem šolsku niso hoteli izvesti nobenih naprednih sprememb, samo, da bi lahko ljudstvo še nadalje izkorisčali in izsesavali.

Poslanci Vseslovenske ljudske stranke, ki katere pripada tudi naša Kmečka zveza, so spoznali, da je prišel sedaj pravi čas, da se z vso odločnostjo zahlevajo spremembe pri ljudsko-šolskih zakonih. Tem bolj se jih zdi sedaj čas ugoden, ker tudi trezni liberalci, kakor znani nemški poslanec Steinwender na Koroškem, istotako izjavljajo, da sedanjii ljudsko-šolski zakon ni več razmeram primeren. Zato so izdelali v državnem zboru poslanci Roškar, dr. Verstovšek v soglasju z drugimi poslanci Slovenskega kluba predlog, da naj se ljudsko-šolski zakon spremeni ter se naj jemlje ozir na popolnoma različne življenske razmere, ki vladajo na deželi in ki vladajo po mestih in fabriških krajih.

Za kmečko prebivalstvo, kakor splohi za vse stanove na deželi, naj bodo pri spremembi ljudsko-šolskega zakona po predlogu slovenskih katoliško-narodnih poslancev ta-le načela merodajna:

Obveznost za obiskovanje šole se naj začne, ko je dopolnil otrok sedmo leto. Obiskovanje šole naj traja polnih šest let. V onih krajih na deželi, kjer zahlevajo to gospodarske razmere prebivalstva, poti in vreme, naj se uvede poldnevni pouk, ako to sklenejo všolane občine ali krajska Šolska oblast.

Učni načrti na ljudskih šolah po deželi naj se tako spremene, da se bo zadnji dve leti podajal gospodarski pouk, v kolikor je že starost otrok in njih duševna razvitost v to sprejemljiva. Vsled tega se naj tudi učni načrt na učiteljskih tako izpremeni in izpolni, da bodo učiteljske moči usposobljene, vsaj v glavnih panogah narodnega gospodarstva, dajati načelnou pouk. Ko je zgotovil otrok po šestletnem obiskovanju ljudsko šolo, mora obiskovati dveletno obvezno nadaljevalno šolo, ki naj bo urejena po razmerah in potrebah kmečkega in drugih stanov po deželi. Za primerne učne knjige in druge gospodarske pripomočke se naj pravčasno poskrbi.

PODLISTEK.

Ob slovesu.

Črtica. Spisal Starogorski.

Z Bogom, dom, predragi kraj, ljube moje dom ...

Slonela je ob oknu, zraven nje je stala majhna vaza in druga večja z rdeče in belo cvetočimi cvetlicami. Obraz ji je bled in oči mokre. Cvetlični cvetovi so božali njen obraz in se zapletali v njene lase. Slonela je nepremično ob oknu, ob svojih cvetkah, in prsi so se ji burno dvigale, ustnice drhite. Po glavi so se ji podile misli, druga za drugo. In zakaj je deva tako otožna, zakaj ji stiska neka bol prsi?

Jutri je odhod vojakov-novincev. Marsikatero dekliško srce krvavi ob tem slovesu, in kaj bi tajil, tudi mladeniču ni lahko pri srcu. Pustiti svoj dom in njo... to je hudo, in iti daleč proč v tuje kraje. Vendar moški se ne kaže rad otožnega, posebno sedaj ne. Celi dan se že sliši vriskanje in pevanje od vseh strani, in ponosno hodijo novinci po vasi s šopki za klobuki. Le eden je, ki se ni imel šopka, ki ni vriskal, ne prepeval. Slišal je petje in ukjanje drugih, vendar ga ni mikalo med nje. Sedel je doma v samoti in premisljeval.

"Ali bi se mi ne smejali, ko bi šel k njim brez šopka? In kdo mi naj ga da?" Vedel je, da bi dobil šopkov, kolikor bi hotel, in od katerih bi hotel, vendor od tiste, od katere bi ga imel najraje, tiste si ni upal prositi.

To so glavne misli šolskega predloga naših poslancev v državnem zboru. Sprememba je potrebna, to čuti vsakdo, kdor živi med ljudstvom in zljudstvom. Ako se izvede spremembe v smislu označenega predloga, bodo vsi stanovi na deželi zopet okrepljeni in usposobljeni za nadaljni življenski boj.

Osrednja zadruga

za vnovčevanje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru je imela v pondeljek, dne 20. marca v prostorih Katoliškega delavskega društva v Mariboru svoj prvi občeni zbor.

Kljub temu, da je sedaj nujno kmečko delo na polju in v vinogradih, je prišlo vendar na zdorovanje lepo število uglednih mož, kar priča, da se naše kmečko ljudstvo vedno bolj zaveda, da je treba našo gospodarsko organizacijo izpopolniti v vseh strokah, in da je edino v samopomoči naša zanesljiva rešitev.

Občeni zbor je otvoril podnáčelnik Osrednje zadruge, veleposestnik g. Mila Brenčič. Poročilo načelstva o delovanju zadruge je podal nadrevizor gospod Pušenjak, isti je poročal tudi o poslovanju nadzorstva.

Računski zaključek, ki izkazuje za leto 1910 prometa 4393 K 68 vin., se po dodatnem poročilu blagajnika g. Majcena vzame enoglasno na znanje in odobri.

Poslovodja Žebot prečita nato zborovalcem poslovnik vnovčevalnice, ki se tudi enoglasno odobri. Sprememba točk 3., 5. in 27. začrtnih pravil je bila po utemeljitvi g. Pušenjaka soglasno sprejeta. Kot člani se bodo odslej sprejemala tudi društva, zadruge in druge korporacije. Nadzorstvo sestoji v boči iz petih članov, ki se volijo na tri leta.

Zivinorejski inštruktor g. Krištof iz Ljubljane je v obširnem govoru temeljito in poljudno razpravljal o vzorni živinoreji. Predavatelj je žel za svoja izborna izvajanja živalino pritrjevanje živinorejev.

V nadzorstvo zadruge so bili izvoljeni gg.: poslanec dr. Korošec in Roškar, župan Galunder od Sv. Križa, župnik Štrakl od Sv. Petra in tajnik Šparl iz Jarenine.

Gospod inšpektor Patzak iz Dunaja, kateri se je udeležil občnega zборa kot zastopnik dunajske centrale, je v svojem govoru predočil zborovalcem pomenu začrtnih vnovčevalnic za živino. Dokazal je s številkami, kako lepe uspehe imajo živinoreje pri teh vnovčevalnicah po drugih deželah. Z "Na zdar" klincem je končal svoj govor.

Poslovodja je opozarjal, da naj člani zadruge,

"Hej, Pavle, nič tako otožen!" zavpil je nekdo za njegovim hrrom. Pavle se ozre in zagleda svojega prijatelja Frana, ki je že doslužil vojaščino. "Kje pa imaš šopek? Ali si ne boš šel ponj? dražil je Fran Pavleta in prisodel k njemu.

"Nikar ne vganjam šal, Fran. Kam naj grem ponj?"

"Glej ga, lej, kam? K Zefiki! Ona že težko čaka, da, "za klobuk bi ti ga pripeljal eno zlato iglico!"

"Težko čaka?! O, seveda; menda ji še niti ne pride na misel, da bi delala za me šopek. Prej za koga drugače."

"Veš Pavle", reče Fran. "Ti vidiš vse prečrno. Ima te zapisanega pri srčku, akoravno ti tega ni povadal. Poznati moraš ženske. Kar tako, meni nič, tebi nič, se ne vesijo moškim na vrat, posebno one ne, ki se štejejo k premožnim in lepim."

"Ko bi ti vedel, sodil bi drugače."

"Nikakor ne. Mar misliš, da sem slep! Za kom pa obrača najraje svoje oči? Za Pavletom! S kom pa govori najraje? S Pavletom! Kje je najraje? Pri, ali bolje rečeno, v bližini Pavleta! In veš, dragi prijatelj, vse to so znaki ljubezni. Ti bi moral to spoznati in reči: Zefika, ljubim te, ljubi tudi ti mene!"

"Saj sem že reklo: Moledovati pa ne maram!"

"Ti imaš čuden ponos. — In kaj ti je odgovorila?"

"Rekla je, da ne more, naj si poiščem drugo, in da je svet velik in v njem mnogo deklet!"

"Tako je reklo?! In ti si seveda vrgel puško v koruzo in bežal od nepremagljive trdnjave, kaj? Jaz bi storil drugače!"

"Kako?"

društva in občine sporočijo zadrugi ali „Gosp. Novi cam“ poročila o sejmih.

Filip Galunder od Sv. Križa se pritožuje radi postopanja mariborskega okr. zastopa glede premovanja živine.

Ko sta nato še poslanca dr. Korošec in Pišek spregovorila navduševalne besede, zaključi g. Brenčič lepo uspelo zborovanje. — Omeniti moramo, da so živinoreje sami izrazili željo, da priredi Osrednja zadruga po Spodnjem Štajerskem več gospodarskih shodov, na katerih se naj poučijo živinoreje o namenu naše zadruge. Taki shodi se bodo vršili: 26. marca ob 1/2 uri zjutraj pri Sv. Juriju ob južni železnici, popoldne isti dan v Jarenini, naslednje nedelje pa zaporedoma na Blanci, Poljčanah, Sv. Andražu v Sl. gor., Laporju, Sv. Križu, Šmartnu pri Vurbergu, Sv. Bolfenku i. dr.. Kjer še želijo take shode, naj to naznajo „Osrednji zadrugi za vnovčevanje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru“, Stolna ulica št. 6.

Politični ogled.

Dne 17. marca: Nemški cesar obišče dne 24. t. m. našega cesarja med potom, ko pojde na Krf, kjer se snide z italijanskim kraljem. — Na Francoskem so dobili pretekli dne novo ministrstvo, prejšnje je moralno odstopiti, ker je bilo po mnenju svobodomiselcev še premalo svobodomiselno in je premalo preganjalo „klerikalizem“. Sedaj so prišli na vladu rađikaci, ki so še bolj po volji vsem svobodomiselicem, ker si od njih obetajo, da bodo katoliško cerkev še bolj zatirali in stiskali. Pač vse v smislu „svobodnega“ mišljenja, enakosti in bratstva! — Na Ruskem so dne 4. t. m. slavili 50letnico, odkar je ruski car Aleksander II. osvobodil ruskega kmata tlačanstva. Po vseh mestih in trgih so priredili slavnosti, posebno pa so na slovenski način proslavljali ta dan v Petrogradu. Caru Aleksandru II., osvoboditelju kmeta, so odkrili ta dan mnogo spomenikov.

Dne 18. marca: Na Portugalskem še vedno ni miru. V okolici največjega portugalskega mesta Oporto je vladala obtožila 50 duhovnikov in jim ustavila plače, ter uvedla postopanje zoper škofa v Oportu, ki so se ustavili odredbi vlade, da se pastirski list portugalskih škofov ne sme prebrati vernikom in so ga kljub temu čitali. — Iz Šampanje na Francoskem se poroča o novih nemirih in poškodbah od strani viničarjev, ker so ti nevoljni na zakon o vinu, ki se zdaj razpravlja v francoski zbornici. — Ruska vladu ni

"Ko bi mi rekla, da je svet velik in v njem mnogo deklet, bi jo objel in dejal, da mi v tem velikem svetu in med mnogimi dekleti najbolj ugaja Zefika, in samo to ljubim."

"Znabit, da bi pri kateri drugi kaj dosegel, pa pri tej bi jo skupil", se je nasmejal Pavle prijatelju. "Kakor se mi zdi, govori danes iz tebe vino."

"Malo sem se poveselil pri novincih, to je res. Da bi jo skupil? Motiš se, dragi."

"Fran, ti je ne poznaš. Ko bi jo poznal, govoril bi drugače."

"Poznam jo, poznam, vem, da je lepa. Vendar je najprej ženska. Mogoče, da ima nekoliko več trmic, pa v objemu moža, katerega ima rada, je vsaka ženska, kakor vosek. Le meni verjemi!"

Pavle se je moral zopet smejeti prijatelju, ki mu je razlagal lastnosti ženske. Navadno vedno molčeč in resen, a danes pa ves izpremenjen. Pavletu se posveti nekaj v glavi.

"Fran, sedaj mi pa povej, kaj se ti je pripetilo, da si malo drugačen, in to že nekaj časa! Tega, vem, ni storilo vino. Ali si mar tudi dobil blisek iz modrih oči?"

"Rjave so, rjave, hehe. No, prijatelju ti ne zavirivam ničesar. Zaljubil sem se, in to resno."

"Tedaj si imel več sreče, kakor jaz."

"Kakor se vzame. Tudi je bil boj hud, vendar star vojak, pa bi ne zmagal?! Ko doslužiš svoja tri leta, boš tudi bolj hraber."

"Potem se motiš. Ženskam se ne bom nikdar vklanjaj. In če Zefike ne dobim, ne bom nikoli več poskušal trkat na ženska srca."

(Dalje prihodnjič.)

zadovoljna z odgovorom Kitajske v spornih zadevah, ki se zadnje čase obravnavajo med tema državama; zato je Rusija naložila svojemu konzulu v Pekingu, da opozori kitajsko vlado na posledice, če bi rušila Kitajska medsebojno prijateljsko razmerje.

Dne 19. maja: Hrvatski sabor je odgovoren. Pri glasovanju o proračunu v proračunskem odseku je bil ban Tomašič poražen. Od navzočih je glasovalo 10 proti, 4 za proračun. Odgovoru utegne slediti razpust in nove volitve. Govori se pa tudi, da sedanjem banu Tomašiču odstopi in dobi nasl. v osebi grofa Erdodijsa. — Iz Tangerja v Maroku se poroča, da se je vršil med četami maroškega sultana, ki so jih izvezbali francoski častniki, in maroškimi vojaki, ki se bore po starem načinu, hud boj, v katerem so zadnji po šestih urah popolnoma podlegli. Razpoloženje v Fezu je vsled zmagе evropskih čet veliko bolj prijazno napram Evropejem. — V Makedoniji so različne skupine bolgarskih in makedonskih ustašev, ki so se sedaj medsebojno pobijali, v zadnjih dneh imele zborovanje, na katerem so dosegle popolen sporazum glede enotnega postopanja.

Dne 20. maja: Rusija je Kitajski vposlala novo spomenico, ki grozi Kitajski s težkimi posledicami, če se ne uda. Kitajska že mobilizira svojo armado. — Iz Petrograda se poroča, da se Japonska resno pripravlja na vojsko s Kitajsko. Japonci gradijo ob železniški progi vojašnice. Delavce ob železnici so že nadomestili z vojaki. — Nek ruski list poroča, da pomnožuje Kitajska posadke na severu in se tako pripravlja na vojsko z Rusijo, ki je baje neizogibna. Kitajska je že vse potrebovala, da se pokličejo pod orožje tudi Mongolci. — Portugalski ministri svet pripravlja postavo, ki odpravlja smrtno kazeno.

Dne 21. maja: Amerikanski list „New York Herald“ poroča iz Larise, da ima Avstrija pripravljene štiri križarke in pet oklopnic, s katerimi zasede Solun, če izbruhne vojska med Grško in Turčijo. — Vlada severoameriških Zedinjenih držav je stavila mehikanskemu predsedniku Diazu rok treh mesecev, tekmo katerih mora biti revolucija zadušena. Ako se to ne zgodi, bodo ameriške države zasedle Mehiko. Predsednik Diaz je odgovoril, da ni prosil posredovanja Zedinjenih držav, in da je Mehika sama v stanu, zadušiti revolucijo. — Vesti iz Albanije so zelo vznemirljive. Albanci se mrzlično pripravljajo na novo vstajo. Manjši spopadi med turškimi vojaki in Albanci se že dogajajo.

Dne 22. maja: Italijansko ministrstvo je podalo ostavko. — Na Dunaju je v nedeljo popoldne priredila socialno-demokratična stranka velikanske demonstracije za žensko volilno pravico in vse javne zastope. Vsi govorniki so zahtevali velilno pravico za ženske ter so bile sprejeti tudi tozadne resolucije. Po končanem shodu so se ženske uredile v dolg sprevod, v katerem so nosile številne napise. — Tudi v Berolinu se je vršilo v nedeljo 41 socialno-demokratičnih shodov za žensko volilno pravico. Demonstracij na cestah ni bilo.

Razne novice.

Osebna vest. Deželne sodnije svetnik Nedwed v Slovenjem Gradeu je dobil šesttedenski dopust. Kot zastopnik je poklican okrajni sodnik v Konjicah Dr. pl. Račič.

* **Iz pošte.** Poštna pomočnica Pavlina Schwarzer je dobila mesto poštne ekspedientinje pri poštnem uradu v Koprivnici.

* **Iz sole.** Minister za uk in bogičastje je nadučiteljem gg. Fr. Vrečko v Slov. Gradeu in Jož. Koschutnik v Vojniku podelil naslov ravnatelja.

* **Očitna vprašanja** na c. kr. okr. glavarja v Mariboru. 1. Po kateri postavi je dovoljeno županu, ki je bil obenem števni komisar, siliti stranke, naj se drugače podpišejo, kakor se v resnici pišejo? 2. Od kędaj in od koga ima dovoljenje, ali po kateri postavi sme župan, ki je bil obenem števni komisar, voditelja matic pri strankah sumničiti, oziroma tožiti, da imena iz krstne knjige svojelo drugače izpiše, kakor so tamkaj zapisana? 3. Sme li župan, ki je bil obenem števni komisar, večje ali manjše število živine zapisati, kakor je stranka ima? — Ime tega župana, obenem bivšega števnega komisarja, je na razpolago v našem uredništvu.

* **Za dij. kuhinjo** v Mariboru so darovali sledoči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Gostje na gostiju Andreja Sterniša in Frančiške Špindler 5 K 64 vin.; č. g. Lenart, nadžupnik, 20 K; g. Matej Tikvič, predsednik Izobraževalnega društva pri Sv. Lovrenču v Slov. gor., pošilja 5 K 12 vin., kar se je nabralo na gostiju Antona Matjašiča; tri K in 150 kg krompirja in fižola pa po udih Izobraževalnega društva; č. g. Planinc pošilja 50 K, kar se je nabralo ob prijeli dne 14. t. m. najslavnnejše se vršeče zlate poroke obče spoštovanih g. Tomaža Mikl in njegove žene Anne, in sicer na inicijativo njunega najstarejšega sina Alojzija Mikl, trgovca pri Veliki Nedelji. — Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stoteri Bog plati!

* **Solske počitnice.** Govori se, da se bodo pričele letos šolske počitnice na srednjih šolah dne 2. julija ter trajale do 9. septembra.

* **Slov. Kat. akad. teh. društvo „Zarja“** v Građeu si je izvolilo za letni tečaj 1911 sledeči odbor: iur. Anton Ogrizek, predsednik; iur. Anton Kodre, podpredsednik; iur. Joško Šenk, tajnik; iur. Jakob Hodžar, blagajnik; phil. Josip Gombotz, knjižničar; iur. Vekoslav Remec, gospodar; iur. Pavel Rupnik, odborniški namestnik.

* **Posvečenje tržaškega škofa.** V Trstu se je dne 19. t. m. na slovesen način izvršilo posvečenje monsignora dr. Karolina za škofa tržaško-koperske škofije. Bazilika sv. Justa je bila sijajno razsvetljena in opremljena, ljudstvo je bila navzoča silna množica, zastopane so bile vse oblasti, na čelu jim ces. namestnik princ Hohenlohe in župan dr. Valerio. V cerkvi je opravljala službo mestna straža in mestno ognješčstvo. Novemu škofu so asistirali nadškof dunajski dr. Nagl, ki je izvršil posvečenje, metropolit goriški, dr. Sedej, knezoškof ljubljanski, dr. Jeglič, škof poreški, dr. Flapp, in škof krški, dr. Mahnič. Slovesno opravilo je trajalo od 9. ure dopoldne do 11. ure. Potem so se odpeljali škofje z novim škofom v škofijo. Nasproti novemu škofu se kažejo od vseh strani brez ozira na narodnost in stranke, velike simpatije.

* **Organizacija kršč. soc. stranke.** Na Dunaju se je dne 19. t. m. vršil v zborovalni dvorani magistratnega poslopja shod zaupnikov kršč.-soc. stranke na Dunaju, ki se more imenovati I. shod dunajske krščansko-socialne stranke v organizacijske svrhe. Sklenilo se je osnovati na Dunaju trdno strankarsko organizacijo, katere dozdaj ni bilo. V vodstvo dunajske krščansko-socialne stranke so izvolili šefa celotne stranke, krščansko-socialnega ministra, predsednika zbornice, dunajske župane, predsedstvo kluba v zbornici, predsedstvo antisemitičnega kluba v niževnem dež. zboru, člane meščanskega kluba in zastopnike posameznih dunajskih stanovskih organizacij.

* **Avstr. sadjarska družba** se je ustanovila dne 10. in 11. t. m. na Dunaju. Od družbe pričakujemo največjih gospodarskih in znanstvenih uspehov in povzdigne sadjarstva.

* „**Društvo dobre besede**“ se ustanavlja na Nemškem in Španskem zoper grdo, umazano govorjenje, ki se povsod razširja. Taka društva bi bila tudi pri nas potrebna.

* **Novo krščansko politično društvo** so ustanovili v Trstu.

* **Na Koroškem** ustanove deželnih kulturnih svetov, ki bo imel hude posledice za Slovence. Edino sredstvo za Slovence je: krepko in široko razpredena organizacija, ki bi dajala ljudem več koristi, kakor deželni kulturni svet.

* **Prodajalna tobaka** v Celju, glavni trg štev. 16, dohodek zadnje leto 1408 K 46 vin., se dražbenim potom odda. Ponudbe se naj vpošljejo do 8. aprila t. l. 11. ure dopoldne c. kr. finančnemu ravnateljstvu v Mariboru.

* **Sladkor** bo dražji. Odbor sladkornih tovarn je sklenil, podražiti s prihodnjo soboto sladkorne cene za 1 K 75 vin. Opravičuje to s podraženjem surovin.

* **Za kmeta** v državnem zboru je v seji dne 14. t. m. nastopil poslanec Roškar kot zastopnik Slovenskega kluba. Zahteval je med drugim, naj se izboljšajo planinski pašniki. Dejal je, da oblasti ne poznaajo bede, ker ne poznajo ljudstva in njegovega trpljenja. Žalostno je, da se še ni moglo preprečiti razkovanje zemljišč.

* **Osr. zadružna** za vnovčevanje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru rabi za odpošiljatev 1 par dobro rejenih volov. Živinorejci v okolici Rač ali Pragerskega naj takoj naznamo, če imajo take vole naprodaj. Osrednji zadružni za vnovčevanje živine v Mariboru, Stolna ulica štev. 6.

* **Roka za spravo.** Zadružništvo, katerega vodijo naši pristaši, je zdravo. Tukaj ne pomaga vse obrekovanje nasprotnih časnikov popolnoma nič. Posojilnice in druge zadruge se vodijo od naše strani previdno in varno. To morajo uvideti ter pripoznati prej ali slej tudi naši liberalci in slogaši. Zato mislimo, da je v njihovo korist in v korist onih, ki so v njih zadružah, da opuste kmalu ono slepo sovraščvo, ki jih je dosedaj vodilo na vseh poljih proti nam. Mi se čutimo močne in nepremagljive na gospodarskem polju. Zato pa tudi nam kot močnejšim pristojna, da nudimo liberalcem spravo v gospodarski stroki. Vse zadruge pod en krov, tako kličemo danes. Toda ta krov mora biti slovenski, v Gradec pod nemško komando ne gremo. Vendar, ako hočejo slovenski nasprotniki samostojno in enotno gospodarsko hišo na Spodnjem Štajerskem, vsto smo pripravljeni. Liberalci vedo, da ravno sedaj lahko izvedemo gospodarski boj proti njim do pogina. Toda tudi liberalno ljudstvo je naše ljudstvo, in mi nočemo njih gospodarskega poloma. Pri nas je dobra volja, sedaj naj govore liberalci.

* **Pomagajmo bratom.** V obmежnih župnjah in nekaterih delavskih krajin sosednje sekovške škofije, je na tisoč slovenskih vernikov brez dušnili pastirjev, ki bi razumeli slovenski. Nihče ne skrbi za nje, tudi ob velikonočnem času ne. Hyalevredno in dobro je, da se pošiljajo vsako leto v slovenske naselbine na Nemškem duhovniki, ki poskrbe ob Veliki noči za njih dušni blagor. A za Nemško skrbimo, na naše brate na Štajerskem pa pozabljamo. Zato bo S. K. S. Z. poskušala v tem oziru popraviti dosedjanje malomarnost. Vsled tega se obrača do svojih somišljenikov, da ji naznamijo naslove poštenih, dobrih izseljencev po nemških Štajerskih krajih, da zarači nadaljnega postopanja zamore z njimi stopili v zvezo. Pomagajmo bratom!

* „**Zavod sv. Cite**“, zavetisce za brezposelna dekleta v Trstu, ulica ulica S. Francesco, št. 15, I. nadstropje, razpošilja ravnokar okrožnico, v kateri prosi podpore. Ker je ta zavod za Trst, kamor prihajajo naša slovenska dekleta v velikem številu iskat službe, velikanskega pomena, včeraj včeramo ga tudi mi najtopleje.

* **Ljubezen** do poklica. Hans Trunk, ces. svetnik in bivši meščansko-šolski ravnatelj, piše v svoji knjigi „Erfahrungen und Ratschläge aus der Schule und für die Schule“ tako-le: „Clovek brez ljubezni do poklica in do mladine, in naj ga diči nadarjenost v še tako obilni meri, ni za učitelj. Vestno izvрševanje dolžnosti je prvo, na kar mora misliti učitelj, za tem pridejo še-le drugi oziri. Izvрševanje dolžnosti pa mora biti vestno in točno tudi v malem. Clovek, ki išče le samega sebe, di se hoče kakor hitro mogoče povspeti v službi, ne pa v šolskem napredku, ni za učitelja.“

* **Nujno in zaupno.** „Štajerčovo“ uredništvo in upravništvo (podpisani je dr. Plachky) razpošilja na nemškutarje, nemškatarske zavode in zastope nujno in zaupno poročilo, da bo kmalu preplavilo z majhno knjižico celi Spodnji Štajer, v katerem bo opisalo delovanje slovenskih liberalnih posojilnic (Glavna posojilnica) ter tudi polom nemške centralne posojilnice v Celovcu zapisala na slovenski rovaš. Opazujmo na to dejstvo že danes ter prosimo, da se Zadružni zvezzi v Mariboru, Stolna ulica, naznajo vsi oni, ki bodo širili to knjižico. Ni sicer naša stvar, braniti liberalno in nemško posojilništvo, a ker je mogoče, da se bo hujskalo proti vsem kmečkim posojilnicam, zato je treba takoj vse potrebne pozornosti.

* **Hujskarie** nemškutarstva „Štajerča“ proti nekaterim liberalnim posojilnicam imajo na vse zadnje tudi ta namen, škodovati vsem slovenskim kmečkim zadrugom ter navezati in zaslužiti naše ljudstvo na nemški kapital. Zato bo treba, da opozore naši poslanci državne pravilnike na te brezmejne in protimice hujskarie z vso očločnostjo.

* **Slovenski liberalci** so v svojem „Slovenskem Narodu“ začeli delati reklamo za jubilejne slavnosti zedinjene Italije in so izrekli neumno misel, naj se udeleže tega slavlja avstrijski Slovenci. To kaže, da so liberalci politični norci. Noben Avstrijec ne more namreč proslavljati tega slavlja, ker je združeno to slavlje s spominom, da je izgubila Avstrija Lombardijo in Benečijo. Pa tudi noben Slovenec se ne more zavzemati za to slavlje, ker bodo Lahi slavili ono zmago, v kateri je padlo mnogo slovenskih fantov. Seveda liberalcem je za to, da žalijo papeža. Liberalci so se zopet enkrat pokazali kot sovražnike vsega, kar je vzor vsakega Avstrije in katoličana.

* **Vzor** naših socialnih demokratov. 40 let je v soboto, dne 18. t. m. preteklo, odkar se je bila ustanovila v Parizu takozvana komuna. Vsak, ki količaj pozna zgodovino, ve, kaj je pariška komuna I. l. 1871. pomenila. V času, ko se je hrabra francoska armada borila proti Nemcu, je par prepantežev napravilo v Parizu revolucijo, in po načelu, da je vse last vseh, ustanovila novo vlado, ki je obstajala v tem, da je vladala največja anarhija. Zgodovina komaj pozna grozodejstva, ki bi bila podobna onim, ki jih je izvršila komuna v Parizu: pomorili so na stotine in stotine nedolžnih, obešali svoje nasprotnike, zlasti duhovščino, na svetilke, vse pokradli in oropali in se začeli potem še med seboj klati. Kdor je bil količaj na sumu, da je monarhist, ali veren, ali pa pristaš redu sploh, vsakega so neusmiljeno brez vseh sodbe kakor psa ustrelili; sodrža je plenila in požigala. Hvala Bogu je armaga nove republike Pariz teh bestij kmalu osvobodila, in general Gallifet je vodil komune po vojnem pravu kot največje zločince in sovražnike človeške družbe dal po zakonu obsoditi, na kar se je cela Francija oddahnila. — In te komunarde je dne 18. t. m. slovesno proslavljala tudi naša socialna demokracija! Na Dunaju je glasom poročila „Arbeiter-Zeitung“ sodruž Winarsky svoj govor v proslavo komunardskih bestij tako-le končal: „Delajmo v duhu teh junakov in vrgajmo ljudstvo v smislu te ideje! Tako bomo mi izvršilci testamenta padlih komunardov! Živila komuna!“ — Rdečkarji torej kar ne morejo pričakovati trenotka, ko bodo kot izvršilci testamenta komune morili, požigali in ropali. Hvala Bogu je naše ljudstvo še tako zdravo, da se te lepe želje naših socialnih demokratov ne bodo izpolnile!

Mariborski okraj.

m Maribor. V soboto, dne 25. sušca se uprizori zadnjikrat v letošnji sezoni „V znamenju kriza“ kot popolnamska predstava. Kdor še ni videl te, res krasne igre, naj si jo ogleda. To je obenem zadnja predstava v letošnji sezoni. O vzrokih, da se mora letos sezona tako zgodaj zaključiti, bomo poročali pozneje. Prosimo pa slavno občinstvo, da pomore družtu, ki se nahaja vsled neprizakovanih ovir v velikih stiskah, z obilnim posetom te zadnje predstave vsaj deloma iz zadrege, tem bolj, ker je to zadnja predelitev letošnjega leta v veliki dvorani. Začetek točno ob 2/4. uri popoldne. Omogoča zunanjim obiskovalcem povratek že z večernimi vlaki.

m Maribor. Operiran je bil na vratu v tukajšnji bolnišnici v soboto, dne 18. marca osmošolec-semeniščan g. Anton Mohar. Pri operaciji, ki je trajala 2½ ur in je bila zelo nevarna, so bili navzoči trije najboljši zdravniki. Bolnik je sicer še zelo slab, a je upanje, da boste v kratkem popolnoma okreval in lahko nadaljeval svoje študije.

Maribor. Tramvaj. Ko bo izgotovljen novi dravski most, bodo začeli po mariborskih ulicah polagati tir za električno cestno železnico. Tekla bo ta železnica od glavnega kolodvora po Tegetthoffovi ulici, skozi Viktringhofovo ulico, čez Glavni trg po novem mostu na koroški kolodvor, skozi Studence proti Lembahu. Pri mostu se bo odcepil del proge skozi Tr-

zaško cesto proti Rađvanju. Misli se tudi na progo proti Kamnici, en načrt vodi iz Glavnega trga po Kočoški cesti, drug pa od glavnega kolodvora čez mestni park. Iz Tegetthoffove ceste se bo odcepil del proge skozi Melje proti St. Petru do mestne meje, od glavnega kolodvora pa po Leitersbergu do Dervuške kove opekarne. Vse podjetje se bode baje izvršilo do leta 1914 (?!).

m Iz mariborske okolice. Ha, ha, ha, gospod urednik, kaj takega se mi še nikoli ni prigodilo. Po naključbi dobim namreč v roke ptujskega „Štajerca“, in glej ga šmenta, kaj zagledam. Napijenjen je že takoj od jeze, da se bo morebiti razpočil in poginil; dobro, če bo po njemu, saj mariborska okolica ne bo žalovala za njim. Vsak poštenjak reče, da ta ptujski „antikrist“ ali giftna krota se večkrat zlaže, kakor zine. Drugega ne zna pisati, kakor samo obrekovati naše slovenske poslance, duhovnike itd. Pa kaj, da ima povsod smolo; nikjer nič ne izkupi, temveč vsak reče, da tega lažnjivega kljuka ne bo čital, čeravno se mu ponuja, kakor kak jud ponuja svoje blago. Teden proč s „Štajercem“! Tudi „Sloga“ in „Nar. List“ naj izgineta! Imamo dovolj naših poučljivih krščanskih časnikov, kakor „Straža“, „Slov. Gospodarja“, „Naš Dom“, „Bogoljub“, v teh časnikih najdemo dosti koristnega.

m Sv. Lenart v Slov. gor. V „Straži“ smo čitali, da je bil tajnik zadruge Lastni dom v Celju kaznovan, ker je dejal neki gostilničarki v Gaberju, ki je volila z Nemci, da bo morala radi tega plačati dolg, ki ga je imela pri zadruži. Radovedni smo, kaj bo napravilo mariborsko okr. glavarstvo v slučaju zadnjih šentlenartskih občinskih volitv, ko je dr. Plachki vplival na notarja Stupica, da ne bi šel voliti s Slovenci. Stupica je bil tudi v nevarnosti, da mu odpove ptujska hranilnica ves dolg itd. Kaj pa je z lažnjivim naročilom od Sv. Trojice, na podlagi katerega so spravili notarja, da se je odpeljal za časa volitev k Sv. Trojici delat testament; a ko je prišel k dotočni stranki, je izjavila ta stranka, da na testament še niti mislila ni. Sicer pa bomo imeli še priliko, govoriti o šentlenartskih volitvah.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Dne 19. t. m. smo izročili hladni zemlji truplo obče znanega in priljubljenega posestnika Martina Mikl, kojega je dičila med drugimi čednostmi zlasti zavedna in odločna narodnost. Ranjki je bil v kraju eden najstarejših naročnikov „Slov. Gospodarja“. Ljubitelj dobrega berila, ob volitvah je vselej odločno vršil svojo narodno dolžnost, pred vsem pa je bil goreč kristjan. Torej naj bodo posvečene te vrstice v spomin možu, kojega britko pogrešajo otroci, žena in domači kraj!

m Sv. Trojica v Slov. gor. Kdor je kratkovid, potrebuje očala, da bolje vidi. Dopisnik, ki odgovarja v predzadnji številki „Slov. Gospodarja“ na nepristranski dopis z dne 22. februarja, je precej kratkovid, če ne popolnoma slep. Svetujemo mu očala, ako jih še nima, da bo bolje presodil tukajšnje žalostne razmere. Dopisnik je, ali napačno poučen, ali pa noče priznati resnice, ki je jasna kot beli dan in o kateri že vrabci na strehi čivkajo. Še enkrat povdarjam resnico, da se smrdljivi „Štajerc“ v naši okolici vedno bolj širi in z neverjetno drznostjo ljudom vsiljuje. Njegovo število presega že sedaj daleč „Slo. Gospodarja“. Ne gre se za to, ali bi ti ljudje, ki kupujejo in berejo „Štajerca“, delali čast ali nečast naši stranki. Mi teh ljudi tudi ne maramo! Ali mi maramo misliti na prihodnjost. Ti ljudje okužijo svoje otroke in druge do sedaj poštene ljudi! Torej je naša sveta dolžnost, da rešimo pred vsem mladino, in delamo z vsemi močmi proti razširjanju te pogubonosne kuge. Kar zadene Izobraževalno društvo, je prežalostna resnica, da ne dela javno, pa tudi prav malo na tistem. Saj tudi ni mogoče. Društveni odbor se je začel rušiti in društvo se bo kmalu valjalo v razvalinah, ako se ne bo nič storilo. Društvo je že eno leto brez tajnika itd. Dopolnilnih volitev dosedaj še ni bilo. Dokaz, kako društvo deluje! Hvalevredno je sicer, da si mladina, posebno otroci, pridno izposojujejo in bero dobre knjige iz društvenih knjižnic. Še lepše bi bilo, ako bi se tudi mladeniči in možje posluževali tega v večjem številu in ne skoraj sami otroci, nekaj družbenih deklet in tretjeteredic. Res je, naša mladina bere veliko in dobre knjige, a resnica je tudi, da naše ljudstvo v velikem številu strastno srka v se strup iz „Štajerca“. Dokaz temu je dejstvo, da otroci druga za drugim cepajo v šentlenartsko šulerajnsko šolo, kjer izgube narodnost, hravnost in vero. Ako bo šlo tako naprej, bodo kmalu tudi pri nas iste razmere, kot na Francoskem. Takrat bodo tudi tisti, ki sedaj belo vidijo in govorijo proti svojemu prepričanju, videli črne posledice sedanjih razmer.

Sv. Jurij v Slovenskih goricah. Izjava. „Štajerc“ je prinesel v številki 11 z dne 12. t. m. neresnično in zlobno zavito poročilo glede smrti Magdalene Kaučič, posestnice v Zgornjem Gasteraju. Ne odgovarjam ptujskemu nesramnemu listu, ampak da pojasmim resnico. List piše, da je dospel neki Bračič k Sv. Juriju in naznani spoved ob 4. uri zjutraj, ko je prišel kaplan Bosina ravnokar od neke prireditve bralnega društva. Kedaj pride kapelan Bosina od kod, to najmanj briga kakega „Štajervega“ dopisuna. Izjavljam pa, da nimam navade ob 4. uri zjutraj prihajati od društvenih prireditv. Resnica je, da sem bil o spovedi obveščen šele po peti uri. Ni res, da bi bil reklo, da sem preveč truden in da vsled utrujenosti ne grem k bolni ženi, ker niti govoril nisem z omenjenim možem. Tačnih izgovorov, da bi „moral počivati, kadar bi imel svojo sveto duhovniško službo opravljati“, kapelan Bosina ne puszna. Spoved se je

pač odložila in ne „odrekla vsled utrujenosti“, radi nekega pogreba, ki je bil napovedan ob 7. uri. Do tega časa bi bil komaj prišel na dom bolnice, kamor je skoro uro hoda, tako da bi bil dospel nazaj komaj proti osmi uri. Imenovana spoved je bila torej odložena na čas po pogrebu. Dotični mož je nato odšel, a je našel bolnico že mrtvo. Njen mož prizna, da je umrla žena po domači uri proti šestim. Domači čas je po njegovih izpovedbi pred cerkveno uro približno pol ure, torej je žena umrla po cerkveni uri že okoli 7. Ker sem bil, kakor rečeno, še le po petih obveščen o spovedi in sicer po organistu in bi bil na vsak način prišel prepozno — v teh razmerah skoro eno uro — je razvidno, da posestnica Kaučič ni umrla „brez verske tolažbe“ vsled moje „utrujenosti“, ampak vsled tega, ker se je prepozno poslalo po spoved. Ko bi bil potres prišel ob štirih, ali kakor so pisali nemški listi, že ob 7/4. uri, bi bil pa morebiti pravovčasno prišel. To tudi ljudstvo dobro ve, da so zamudili pravi čas domača, zato prav nič ni razburjeno nad „političnimi duhovniki.“ Raburjene, razgrete, farijejsko pohujšane so samo štajercijske podle duše, ki izrabljajo tudi tak nesrečen slučaj in dogodek, da udarijo po duhovniku. „To so pač žalostne razmere.“ Kaplan Bosina ni nikdar počival, kadar bi imel opravljati „svojo sv. duhovniško službo.“ Pač pa si vzemite zlasti vi štajercijski, zakrknjeni in ludobni, kakor ste, — hvala Bogu, da vas ni mnogo — iz tega dogodka svarilen zgled, da se pravovčasno oskrbite, da ne bodo vaše grešne duše šle brez verske tolažbe na oni svet! — Edino, kar v omenjenem članku „Štajerc“ piše, je res to, da pri volitvah kaplan Bosina nikdar ni truden! Zapomnite si, da tudi nikdar ne bo! Še marsikatere račune vam bo prekrižal, če Bog da! Če bi slovenski duhovniki, svetni kakor tudi redovni, ne izvrševali tudi svojih političnih dolžnosti, kakor jih žalibog zanemarjajo in celo izdajajo ljudje liberalnega kalibra, bodisi da so to notarji, sodniki, odvetniki ali kdorkoli, dobro vemo, kako bujno bi vsled takega političnega izdajstva šla pšenica v klas — štajercijskim backom. Toliko v posljednji resnici na ljubo! — Sv. Jurij v Slovenskih goricah, dne 20. sušca 1911. — Bosina Ivan, kaplan.

m Gor. Polškava. Strašna smrt štajercijanca. Pretečeni teden se je obesil in obenem ustrelil najhujši štajercijanc cele fare, sosed cerkve in župnika, znani Visočnik. Na sumu je trojnegra požiga; hčerka prve žene je izginila brez sledu; streljal je pred leti o prilikl blagoslovljenja novega župnišča v župnišče skozi okno in ga dolžjo mnogo drugih ludobij. Svojo nemirno vest si je tolažil in dušil s „Štajercem“ in šnopsom. Strašno življenje, grozna smrt! Pokopali so ga, kakor se spodobi za štajercijanca — brez duhovnika, brez zvonenja, za plotom — za cerkvenim zidom! Slavni „Štajerc!“ Ta je bil tvoj, tega si ti vzgojil, tega si ti v njegovi veri, oziroma v neveri potrjeval, v njegovih ludobijah tolažil. Glej krvave sadove svojega strastnega hujskanja zoper duhovščino, cerkev in sv. vero. Slovensko ljudstvo, kdaj boš spoznalo „Štajerc“ in njegove ludobne naklepe?

m Polička vas. Naš očka Reininger ima očividno smolo, ker mora proti svoji volji skrbeti za našo občino. Pred kratkim je bil radi razšaljen časti obsojen na 200 K globe, ki jo mora plačati naši občini. Dne 21. t. m. pa bi se zopet imela vršiti proti njemu obravnava, ker je zopet razšalil g. Jagra. Ker pa ima g. Reininger velik rešpekt pred sodnijo, se je z g. Jagrom raje pobotal ter je obljudil zapeljati na našo občinsko cesto 50 kubičnih metrov kamna. Za velike dobrote, katere očka Reininger nehote izkazuje občini, se mu hvaležni občani zalivaljujejo ter se tudi za bodočo toplo priporočajo.

m Šivnica pri Mariboru. Hranilnica in posljednica za župnijo Šlivnica pri Mariboru bo imela dne 2. aprila popoldne ob 8. uri v posljednici v Orehovi vasi po v št. 11. naznanimen vsporedu svoj redni občni zbor.

m Fram. V soboto na praznik Marij obhaja framska mladina lepo slovesnost z govorom dr. Ant. Korošca in glediško predstavo „Dve materi“. — V nedeljo po ranem opravilu pa imata poslance dr. Korošec in Pišek političen shod. Zavedni Slovenci, v obilnem številu v soboto in nedeljo na shod.

Ptujski okraj

p Ptuj. Slovenski poslanci Roškar, Pišek in tovariši so stavili zaradi regulacije Drave na delavskega ministra naslednjo interpelacijo: Štajerski deželni zbor je radi pomanjkanja denarnih sredstev ustavljal vse regulacije, razven regulacije Mure med Halberrainom in Apačami. Na levem dravskem bregu pri Staršah se je pri zadnjih zgrajbah broti volji interesentov napravil jez, ki je predrl desni dravski breg, iz česar se lahko z vso gotovostjo sklepa, da bo istega prva večja povodenj odnesla. Nadaljnja posledica bi bila, da bi bilo potem ne le zemljišče, temveč tudi cela vas Zlatoličje izpostavljena največji nevarnosti. Težke posledice tega zanemarjanja bi bile tem bolj neodpustljive, ker so bili prebivalci te vasi že nad 40 let s porabo skrajnih svojih moči prisiljeni, braniti sami svoje posestvo. Tudi država bi imela veliko škodo od tega, akotako ne odredi nujno potrebnih zgradb, ker se lahko neizgotovljene zgradbe in različno građivo, za kar se je izdal že nad 60.000 K, deloma, če ne celo popolnoma uničijo. Še veliko večja nevarnost pa preti štirim večjim krajem, oziroma vasem: Zlatoličje, Slovenija vas, Hudoše in Škorba, v katerih so zelo obširna zemljišča in nevarnosti, da jih kaka večja povodenj odplove. V Zlatoličju samem je okoli 100 hiš z vsemi pritiklinami, kakor tudi 500 oralov najboljše zemljišča, obstoječega iz njiv, travnikov, pašnikov in gozdov, v nevarnosti, da jih povodenj popolnoma

odnese. Preteča nevarnost raste od dneva do dneva. S pričetkom, oziroma nadaljevanjem zgradb na desnem dravskem bregu pri Staršah naj se čim prej začne. Sicer pa je nujna potreba, da se takoj začne in izvrši regulacija Drave od Maribora do deželne meje. Vsled tega vprašajo podpisani Nj. ekscelenco gospoda delavskega ministra, ali so mu te razmere značne, in če, ali je voljen odrediti takoj vse potrebno, da se prebivalstvu gori imenovanih krajev, še predno se zgoditi kaka nesreča, iz izvršitvijo potrebnih zgradb zagotovi njegova eksistanca.

p Ptuj. Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptiju vabi vse člane in nečlane na svoj I. redni občni zbor, ki se vrši v soboto, dne 25. t. m. na praznik Marijinega oznanjenja ob 3. uri popoldan v posojilniških prostorih. Na dnevnem redu je tudi zanimivo posučno predavanje znanega strokovnjaka iz Maribora o gospodarskih stvareh. Pridite v prav obilnem številu, da damo tako „Štajercu“ in njegovim privržencem primeren odgovor na vse zlobne napade proti vsem slovenskim denarnim zavodom, ki se širijo začnji čas od njega.

p Sv. Urban pri Ptiju. V nedeljo, dne 12. sušca t. l. popoldne je imelo tukajšnje Gospodarsko bralno društvo poučen shod. Urednik g. K. e. m. p. e. r. l. e. nam je razjasnil v jedernatih besedah političen in gospodarski položaj med avstrijskimi Nemci in Slovani od leta 1860, ko se je otvoril državni zbor v Avstriji in se je počela samozavestna narodna probuja med slovanski narodi. Govornik je s števkami dokazal krivčno postopanje Nemcev proti slovenski večini ljudstva, bodisi na Dunaju, v Gradcu in v posameznih slovanskih pokrajinal. Omenil je tudi pravično postopanje poslancev Slov. kmečke zvezze, ki v deželnem zboru v Gradcu ne morejo in nočejo sodelovati z nemškimi poslanci na škodo revnega slovenskega ljudstva, med tem ko polnijo Nemci svoje žepe, oziroma svoje nemško narodne protestantske pristaše gospodarsko podpirajo, nas Slovence pa v vsakem oziru zapostavljajo. Tudi ptujski „Štajerc“ in šnops sta dobila svoje.

p Vurberg. Gospod urednik, gotovo Vam še ni znano, da imamo na Vurbergu različne ljudi, ki delajo svoj kšef. Tudi nek izvrsten krošnar je med temi prodajalcem. Pa zadnji čas mu je že, mislim, zmanjšalo dela, zato si je podprt svojo glavo in premisljeval, kaj bi mu bilo sedaj storiti. Našel je hitro lepo priložnost. Meseca januarja se je nameč ponudil nekemu poslištevnemu komisaru za ljudsko štetje, da bi ga spremljal in mu nosil menažo. Pa tudi tukaj ni bilo nič kšeta, ker dotočni možakar ni dobil službe števnega komisarja. Je bila spet smola. — Kaj hočem pa sedaj storiti, ker preživeti se pa vendar moram? Alzvita bučica jo najde. Vedel je nameč, da misli „Štajerc“ pristnosti nekaj novic iz Vurberga. Težko je že čakal dneva, da v tiskarni to motovilo iztiskajo, letel je po njega ter pridno raznašal od hiše do hiše, misleč, mogoče se pa vendar s tem preživim. Dopisun „Štajerca“ je dopisu v 13. številki dal naslov: „Črna kuga na Vurbergu.“ Ce bi bila res ta strašna bolezna pri nas, bi bilo res hudo, a hvala Bogu o tej bolezni še nič ni znano, pač pa je par ljudi okuženih po ptujski giftni kroti, in ravno ti ljudje razširjajo to kugo po župniji. Najbrže pa se je dopisnik tukaj zmotil. Mogoče je mislil opisati kužno bolezen pri živini, ker je preteklo leto pri njegovi hiši razsajala, da je imel konjederec opraviti. — V eni številki ptujske krote se nek možakar opravičuje, da on ni dopisnik „Štajercov“ člankov, ter stavi tistemu, ki mu to do kaže, 1000 K. Pa mi si k temu možakar ne bomo hodili po te krone, ker jih sam potrebuje. Saj vemo tudi to, da ta možakar samo narekuje, drugi pa pišejo in delajo podpise. Se že poznamo po besedah!

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V četrtek, dne 16. sušca je začelo v Župeči vasi goreti gospodarsko poslopje posestnika Pišeka; ker je bil precej močen zahodni veter, se je kmalu vnelo tudi sosednje poslopje posestnika Turka, ki se je še komaj pred enim mesecem priženil tje, ter posestnika Baumana. Le s težavo se je omejil požar na imenovane tri posestnike. Zanetili so baje otroci. Škoda je precej velika, ker so bila poslopja še nova. Na pomoč sta prihiteli domača in cirkvška požarna bramba.

p Žetale. V nedeljo, dne 12. februarja je imelo liberalno Bralno društvo v Žetalah zborovanje. Biilo je tako žalostno in klaverno, da je škoda papirja, da bi o tem shodu bolj natančno poznočali. Vprašamo samo slavno c. k. okr. glavarstvo v Ptiju, ali je to po društveni postavi vseeno, če se vrši shod namesto po rani maši — ker ni poslušalcev — tik pred poznočo, torej namesto ob 9., ob 10. uri?

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. V odgovor. Nočem se spuščati v nobeno polemiko z dopisnikom v ptujskem „Štajercu“, ker se mi isti vreden ne zdi. Meni napada dopisnik tako nizkotno zato, ker me sumniči, da jaz dopisujem o njem v „Slogi“; a dam mu častno besedo, da nisem jaz dopisnik nobenega članka. Takih podliah, nesramnih, lažnjivih in obrekovalnih napadov, nahajajočih se v „Štajercu“, je zmožen le človek najnižje vrste. Edino resnico je povedal dopisnik v „Štajercu“, namreč, da je ljudstvo razjarjeno. In zakaj? Vede, ni razburjeno radi šole, ne radi učiteljstva, ampak edino zato, ker mu je žal, videvi moža, sedečega na častnem mestu! To v zagovor!

Jan. Farkaš, načuditelj. **p Velika Nedelja.** Dne 16. t. m. smo pokopali 65 let starega Blaža Sok iz Sodinec, ki je bil daleč na okrog poznani kot vzoren gospodar, zelo delaven v gospodarskem oziru za boljšo bodočnost in vnet kataličan, ter je bil tudi prav priljubljen svojim sovraščanom in spoštovan pri svojih sosedih. Posebne za-

sluge si je stekel pri sadjereji in izboljšanju zemljišč, oziroma pri napravi novih travnikov. Da je obračal svoje misli v boljšo pasmo živinoreje, priča to, ker je imel državnega žrebcu v privatni oskrbi. — Pred pol letom mu je umrla njegova blaga žena, s katero je živel prav sporazumno 38 let, ki sta imela pa še zraven drugih nesreč tudi grozno hud udarec, ker jima je v enajstih mesecih dvakrat pogorelo hišno in gospodarsko poslopje. Naj v miru počivata!

p Polenšak. „Stajerc“ v 10. številki mnogo blati našega č. g. župnika Poplatnika. Pridni in poštene farani pa rečemo, da je bilo vse prav, kar je govoril s prižnico. Med poštene farani imamo mnogo štajercijancev, ki sramotijo celo župnijo. Prijatelji „Stajerca“ se posebno luduje nad g. župnikom radi obhajilne mize, ki je bila neobhodno potrebna, zakaj je ni župnik plačal. Ali vprašam vas, štajercijance, kdo pa jo je plačal, morda vi, tisti, ki veliko govorite čez cerkev in njene reči, mogoče niste dali vinarja. Tudi se govoriti, da je neki par moral plačati za poroko 19 K. Res je to, toda g. župnik je imel radi niju vsled tege, ker sta si v sorodu, mnogo sitnosti in pisarije. To ima sedaj za zahvalo.

p Sv. Tomaž pri Ormožu. V nedeljo, dne 26. t. m. se vrši po rani božji službi v gostilni g. Matevža Caf javni shod, na katerem govorit nadrevizor gosp. VI. Pušenjak. Ustanovita se bode Kmečka posojilnica, ki bode v svojem delovanju obsegala župnijo Sv. Tomaž in sosednje župnije. Zanimanje in navdušenje za novo posojilnico je zelo veliko. Tudi so ugledni, poštene in premožni kmetje že obljubili, da stopijo v načelstvo, imeli bomo tudi nadzorstvo. Vse to nam daje upanje, da bode nova posojilnica dobro uspevala. Vabimo torej domačine, kakor tudi sosedje, da se v obilnem številu udeleže imenovanega shoda.

p Središče. Naš trg šteje po zadnjem ljudskem štetju 1170 prebivalcev (od 1. 1901 več 51); občina Obrež 738 (več 26); Grabe 274 (več 12), Šalovci 333 (več 35), Godeninci 213 (več 18). Cela fara šteje torej 2728 duš, razen par nemških uradnikov na kolodvoru, sami Slovenci. — Tudi na Grabah je baje 7 Nemcov (? !). Trhle bukve in preperele smreke v grabljenih šumah skrivnostno šepečejo že par let staro pesem o minoli slavi nemških vitezov in o trdorčnem nasilstvu njihovih valpetov do svojih podložnih.

p Sv. Bolfenk pri Središču. Prejšnjo nedeljo nam je predaval v tukajšnji šoli znani strokovnjak g. Fr. Škrlec iz Vičanec pri Veliki Nedelji o napravi novih in izboljšanju starih travnikov, o umni sadjereji itd., in v svojem govoru omenil še marsikater splošne gospodarsko koristne zadeve. Zborovalce in gosp. predavatelja je pozdravil g. nadučitelj Cajnko. Naši kmetovalci so s splošnim zanimanjem sledili govoru g. Škrleca, in mnogotera vprašanja, na katera je moral odgovoriti, so kazala, da so padle njegove besede na rodovitna tla. Več kmetovalcev bode že letos po njegovem načinu obnovilo svoje travnike, in se tudi v drugih rečeh ravna po njegovem nasvetu. Hvala slav. okr. zastopu, ki je na prošnjo bolfenskih kmetovalcev poslal g. predavatelja k nam, kakor tudi gosp. Škrlecu samemu za njegovo lepo, stvarno in koristno predavanje. Na skorajšnje svidene!

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. V nabiralniku „Slov. Straže“ se je nabralo v gostilni g. Finžerja v Sv. Lovrencu 17 kron. Najsrčnejša zahvala vsem! — Marija Kranjc je zbrala za „Slov. Stražo“ 1009 obračljenih znamk. Hvala!

Ljutomerski okraj.

I V Babincih je posestnik Jožef Karba obhajal minolo nedeljo svoj god 90krat, a gospodari že 67. leto. Oni dan sva šla vklip na sejem v Ljutomer, in on je stopal tako naglo, kakor jaz. Domov grede se je pa dopisnik pajdašil z drugim, še tudi krepkim možem, to je bil 78letni Rožman iz Borejec. Imenovanca sta bila na sejmišču gotovo najstarejša sejmarja.

Slovenjgraški okraj.

s Marenberg. Število Mohorjanov je poskočilo v naši župniji za 12 udov. Res razveseljivo znamenje! Lansko leto jih je bilo 32. Poklicani slovenski faktorji! Zakaj se ne zganete, da dobi slovensko marenberško ljudstvo svojo narodno šolo? Pomislite na posledice, ki bodo nastale čez nekaj let vsled vašega odlaganja na levem in desnem bregu Drave!

s Marenberg. Naša tržka občina bo bojda zidala več poslopij za stanovanja tistim okoliškim kmetom, ki pridejo vsled gospodarskih nezgod ali slabega gospodarstva v denarno zadredo in iščejo pomoč pri nemških bogatinah. Našemljeni bogatini s slovenskimi groši z veseljem pomagajo kmetu na ta način, da se kmečko posestvo kar čez noč izpremeni v hubo. Ko bodo v okolici same lube, bodo denarni mogočneži privabilni ljudi iz nemških krajev, pregnali slovensko ljudstvo ter ga prisili, se nastaniti v trgu, kjer ga bodo lažje ponemčili. Glejte kmetje, kaj nameravajo z vami? Ali se vam še niso odprle oči, da bi spoznali svoje prijatelje? Ali se vam ne smili dom vašii: očetov? Ali se vam ne smilijo vaši otroci, ki bodo brez očetove hiše? Pa menda že hočete tako imeti, ker pridno nosite svoje težko prislužene groše k našim narodnim nasprotnikom in verskim odpadnikom. Marsikateri nemški bogatin je bogat z vašim denarjem.

s Marenberg. Kakor vam je znano, ustanovlismo si lansko leto tudi v marenberški župniji Marijino družbo. Kaj veselo je bilo gledati, ko je ob sprejemu toliko, še za marenberško župnijo precej častno število fantov in deklet sprejelo sv. obhajilo z gorečimi svečami. Bog daj, da bi bila vsa naša marenber-

ška mladina tako goreča in vneta za Marijino družbo, toda žalibog je še mnogo fantov in deklet, ki bi še lahko pristopili k Marijini družbi, pa se na vse različne načine izgovarjajo. Svetinjice se sramujejo, a tega jih ni nič sram, če hodijo pijani po balih in drugih takih pohujšljivih prireditvah. Torej pa dragi mladeniči in mladenke, kateri ima v sebi vsaj še eno iskriko ljubezni do Marie, naj pristopiti k tej družbi in videl bo, da mu ne bo nikoli žal za ta korak, in da ga ne bo Maria nikoli zapustila. Nič se ne zmenite za zabavljanje nasprotnikov, držimo se gesla: Vse za Mario in domovino!

s Remšnik. Žalostno so naznanjali tukajšnji lepo ubrani zvonovi pretužno vest, da je utrgala neizprosna smrt v cvetu mladosti zopet enega mladeniča Krišpina Kreli, po domače pri Kurniku, ki je bil veselje svoje ljube matere-vdove, ki je ostala čisto sama na velikem posestvu. Bil je tudi naročnik „Slov. Gospodarja“. Č. g. župnik Anton Podyinski je pri odprttem grobu govoril v srce segajoče besede. Kako je bil ta mladenič priljubljen, je pokazal njegov krasen pogreb. Cerkevni pevci so mu zapeli tudi dve v srce segajoči žalostinki. Blagi mladenič, počivaj v miru!

s St. Janž na Vinski gori. „Prišla bo pomlad, včakal bi jo rad,“ poje narodna pesem. In res, vsakdo hrepeni po tem lepem času. A koliko jih ni učakalo lepe pomladi! Šli so pred nami v večnost. Posebno v pretečenem mesecu se je vsak tečen po dva, in celo trikrat razlegala iz stolpa tužna pesem — zvone je mrljču. Starka zima jim ni prizanesla, morali so se posloviti od tega sveta. A mi, ki smo zopet učakali pomlad, se je veselimo. Solnce sije gorkeje, Škrjanček že prepeva, in nežne cvetke so jele vzdigavati svoje glavice iz spočite zemlje. Vse je veselo in živahn, začelo se je novo življenje, polno truda in skrb. A tudi v zimskem času nismo lenarili. Sicer nismo delali toliko telesno, a delali smo duševno; čitali smo lepe knjige Mohorjeve družbe in dobre časnice. Število naročnikov na „Slov. Gospodarja“ je napredovalo, in tudi za Mohorjeve knjige se je oglasilo lepo število naročnikov, klub temu, da prebivalstvo ni posebno premožno. Govori se tudi, da se bode ustanovilo v kratkem Izobraževalno društvo, kar bi bilo le želeti. Kajti vsi naši sosedji so nas že prehiteli, povsod imajo kakšno društvo, samo mi smo še brez njega. Vzdramite se torej vrli mladeniči in mladenke, možje in žene, ki še spite spanje pravičnega! Čim večje bo zanimanje za naše društvo, tem prej se bodo uresničile vaše želje.

s Velenje. Mladeniči, tovariši! Prihodnja nedelja dne 26. t. m. je naša. Prihodnjo nedeljo bomo namreč pokazali fantje Šaleške doline, ali smo res kaj vredni fantje, ki si upamo tudi javno nastopiti kot vrli slovenski fantje. To nedeljo pride namreč naš drž. in dež. poslanec dr. Karol Verstovšek, ki bo imel popoldne po krščanskem nauku velik shod za fante in obenem občni zbor Mladeniške zveze v Držvenem Domu. Zaradi tega je naša dolžnost, da se vsi odzovemo vabilu našega g. poslanca in se vsi udeležimo tega, za nas fante velevažnega zborovanja. Uljudno vabimo tudi može. Torej mladeniči, na noge, in priđite v nedeljo popoldne v Šmartno pri Velenju! — Slovenska mladenička zveza.

s Zavodnje. V zadnji številki za nedeljo dne 26. t. m. napovedano predavanje se vsled nepričakovanih ovir to nedeljo še ne bo vršilo.

s St. Janž na Vinski gori. Dne 26. t. m. se vrši shod K. Z. po rani maši v gostilni g. Žagarja. Na shod pride drž. in dež. posl. dr. Verstovšek, ki bo govoril tudi o občinskih volitvah.

Konjiški okraj.

k Konjice. Naše Kat. pol. društvo je imelo v nedeljo, dne 20. marca svoj občni zbor, na katerega je došlo veliko število zavednih kmetov in fantov iz konjiške nadžupnije in zastopniki celega okraja. Predsednik Napotnik je otvoril in vodil zborovanje. O političnem položaju in delovanju naših poslancev je govoril Fr. Žebot iz Maribora, ki je pobijal tudi neprisnične trditve Linhartove na zadnjem shodu štajercijancev v Konjicah. Opozarjal je posebno na držne laži nemškutarjev o naših posojilnicah. Zavodi, ki so pod vodstvom naših mož, stote trdno in se ni batilo izgube ali poloma. Predsednik Napotnik obrazloži mož, kako postopajo naši nasprotniki s kmečkimi zahlevami v konjiškem okr. zastopu. Č. g. Preglej podatajniško poročilo o delovanju društva, č. g. Jurhar pa o stanju blagajne. Pri volitvi odbora se je izvolil sledeči odbor: Predsednik: Napotnik; tajnik: vikar Jurhar; blagajnik: kaplan Podpečan; odborniki: Šibanc Jurij, Potnik Ignacij, Ložak Franc, Bezgel Janez, Kline Jožef in Flis Franc. — Končno še č. g. župnik Preglej poziva zbrane kmete, naj se trdno oklenejo močnih naših organizacij. V sklepnom govoru omenja predsednik, da bo priredilo društvo še letos veliko zborovanje v proslavo 40letnice društva.

k Konjice. Nekateri „tudi ljudje“ so tako nerodni ali pa tako zelo „bogaboboči“, da begajo pred sv. Rešnjim Telesom, če se nese k bolniku; v zadrigi so, izogibajo se, vrnejo v hiše. Čemu? Vrag se bojni križa, a pošten človek se naj izogiblje božjega Prijatelja? Če nimaš v srcu vere, je tvoja stvar, a pred javnostjo si tudi po državnih zakonih dolžan spoštovati to, kar je kristjanu Najsvetejše. Zlasti tisti napolizobraženci, ki to obnašanje prakticirajo, naj pomnijo, da se hočajo kakor lucifer povzdrigniti nad Bogom, ali pa znajo krščanski nauk za nezadostno. Capito, paragrafi niso zastonji tu.

s Oplotnica. V občinski pisarni se je dne 3. t. m. vršila v navzočnosti g. c. kr. okr. komisarja E. Schaffenharta obravnavata zavoljo nepostavnosti obč.

volitve 15. in 16. marca l. 1909. K isti so bili povabjeni vsi, ki so se proti tej volitvi pritoževali. In pred vsemi je moral g. komisar priznati, da dne 15. avgusta 1910 ni resnice govoril, ko je v Konjicah pet poklicanim volilcem rekel, da je g. župnik svojo pritožbo proti tej volitvi preklical, ampak da je on razun drugih nepostavnosti le eno posebno poudarjal in sicer, da ona volitev ni bila po krajeyni navadi proglašena, ker nje ni obč. stražnik pri cerkvi oklical, na občinski hiši v Oplotnici je bila pa samo v nemški besedi, in po drugih vaseh čisto nič naznanjena. Zavoljo tega so vsi navzoči svojo pritožbo zopet povabilni in upajo, da jih bo slav. c. kr. namestništvo ušlišalo in to čisto nepostavno volitev zavrglo.

k Stranice. Občinske volitve bodo pri nas. Rečemo samo to: Izvolite si poštene, slovenske in krščanske misleče ter odločne može, ki bodo delovali v blagor cele občine brez ozira na desno in levo.

k Dekliška zveza pri sv. Kunigundi priredi dne 25. t. m. po večernicah igro s petjem „Fabiola in Neža“.

Celjski okraj.

c Celje. Kako pride posojilnica na nič? Tako se povprašujejo ljudje sedaj, ko se piše o polomu Glavne posojilnice v Ljubljani. Na to moramo odgovoriti, da je pri posojilnici, ki jo vodijo poštene in vstni možje, polom sploh nemogoč. Mogoč je le pri takih posojilnicah, ki nima poštenega načelstva. Primer pri liberalni Glavni posojilnici to pokaže. Pri tej je bil načelnik liberalni advokat dr. Hudnik. Ta si je največ denarja izposodil sam iz posojilnice ter je s tem denarjem kupoval hiše na Dunaju, graščine na Gornjem Štajerskem itd. S tem je mislil obogateti. A ta kupčija mu je spodelela. Imel je same izgube in posojila ni mogel več vrniti. Tudi drugače se ni poslošeno in vestno gospodarilo. Zato sta zdaj v preiskovalnem zaporu dr. Hudnik in revizor dr. Šoštanj. Kdo bo zdaj trpel škodo? Najprej vzamejo rezervni fond. Potem pa vzamejo vse premoženje vsem odbornikom, ki imajo opravilne deležne, to je tistim, ki so si izposojevali denar pri posojilnici. Zakaj vzamejo vsem tem celo njihovo premoženje? Zato, ker pri posojilnici, ki ima neomejeno zavezo, jamčijo člani z vse m svojim premoženjem za varnost hranilnih vlog, tako, da morejo oni prej vse svoje premoženje izgubiti, predno bi se vzelka komu hranilne vloge. Ali torej hranilne vloge niso v nevarnosti? Ne. To bi moral biti že grozen polom. In tak polom je naravnost nemogoč, če vrši zveza, kateri je včlanjena dotična posojilnica, le nekoliko svoje dolžnosti, in po svojih revizorjih kolikor toliko nadzoruje njen poslovanje. Če rezervni fond, potem vse premoženje vseh glavnih v vseh opravilnih deležnikov ne bi zadoščalo, odvzeli bi hranilnim vlogam k večjemu kaj obresti. A to se menda niti pri Glavni posojilnici v Ljubljani ne bo zgodi, tako, da so tudi še celo tam hranilne vloge varne. Ali so torej pri Štajerskih posojilnicah z neomejeno zavezo hranilne vloge brez pogojno varne? Da. Pri posojilnicah katoliško-narodnih mož, ki so združene pri Zadrževalni zvezi v Ljubljani, se je v zadnjem času znova pregledalo in revidiralo njihovo gospodarstvo, in je povsod v najlepšem redu. Zato je zagrozilo državno pravništvo nemškutarskim listom, da jih dene na začetno klop, če bi pisali kaj proti tem posojilnicam. Ti listi so namreč pisali: „Kakor je šla Glavna posojilnica v nič, tako so slovenske posojilnice vse za nič.“ To so pisali seveda iz namena, da bi Slovenci v njihove nemškutarske kase nosili denar, ker jim je žal, da nosijo Slovenci le v slovenske posojilnice hraniti svoj denar. Če bo torej kak nemškutar še dalje govoril proti slovenskim posojilnicam, tega treba z eno ali dvema pričama takoj naznaniti sodniji, da si v temni luknji ohladi svoj obrekovalni jezik.

c Svarilo! Po laški okolici hočita agenta in posljednata na prodaj križe, rožne vence itd. To bi še ne bilo slab, ali ona pravita, da je prebitek določen za neko pogorelo cerkev blizu Dunaja, da se bereta dve sv. maši vsaki teden v Marij. Celju za društvenike, da se zadobi o odpustki itd., zato, da je križ bolj drag. Da pridobi lažje ljudi, oglasi se navadno pri dušnem pastirju in prosi, da bi se podpisal v knjigo, da sme v župniji prodajati. Se ve, da o cerkvi, maši in odpustkih ničesar ne omeni, potem se pa najbolj sklicuje na župnikov podpis. Silijo pa ljudi hujše, kot judje na Judenplatzu na Dunaju. Če imajo celo tiskovine neke bratovščine, se ve, da brez vsakega cerkvenega potrjenja. Govorijo pa tako predzrno, rečoč: „Če ni to res, potem so papež, škofo in duhovniki sami lažnjiveci itd.“ Že te besede pričajo, kolikor je takim ljudem verjeti! Vsem je potem navadno žal, pa prepozno. Pozor torej, duhovniki! Pozor, občinstvo!

c Mozirje. Občinski urad trg Mozirje dela še vedno po svoji stari napredni navadi, nikakor se ne more privaditi občinskega reda. Že je preteklo dva in pol meseca po novem letu, a občinski računi še vedno niso davkoplačevalcem razpoloženi na ogled.

c Mestinja. Dopus iz Mestinja v „Slov. Gospodarju“ je tukajšnje štajercijance hudo zbodel. Tisti veliki učenjak se je držal nekomu zagroziti celo z osebnim bojkotom, ako bodo še nadalje naročnik „Straže“. Radovedni smo, v koliko bodo te grožnje zaledle. Mislimo, da se naši ne bodo ustrašili njegovih groženj.

c St. Jur ob juž. žel. Tudi pri nas se že oglašajo različni Novaki obojega spola, ki slutijo, da so sor

bomo videli, kaj bo iz tega, ali imajo prav ali ne; vsekakor želimo vsem, ki se potegujejo za dedčino, bodisi da so Kranjci ali Štajerci, obilo uspeha, da bi dobili kaj natančnejše podatke Ribničani iz Algerije. — Ne vem, kaj bo iz tega, zadnji čas je število divjih zakonov narastlo za en slučaj, kar nam dela nečast; toliko se tolažimo, da niso domačini, ampak so prišli od drugod v Št. Jur, misleči, da je tu kako zavjetje za take.

c **Gomilsko.** V nedeljo, dne 12. t. m. smo izročili zopet materi zemlji krsto s častitljivim starčkom, ranjim Božičevim očetom, ki je včakal po svojem, vse skozi vzornem življenju, 84 let. Bil je v svojih najboljših letih dolgo vrsto let župan in je ostal tudi še sedaj v svojih starilih letih moder svetovalec za vsakogar. Ko se je poslovil č. g. župnik na pokopališču v ganljivih besedah od rajnega blagega moža, se je zasolzilo marsikateremu oko, in povsod se je slišalo: Bog mu daj večni mir, saj je bil tako dober in blag!

c **Gomilsko.** Zadnje ljudsko štetje na Gomilskem je marsikaterega neljubo dirnilo, ker se namreč dve dražestni gospici, čeravno pristni Slovenki, niste hčeli zavedati svojega materinega jezika, ter se dali, čeravno še ne popolnoma veči nemškega jezika, vписati za Nemki. Zatorej vabim „samotarja izpod gore“, da pride k nam ter nekoliko bolj globoko pogleda s svojim finim daljnogledom v srce tem pristnim Nemkam.

c **Gomilsko.** V „Stajercu“ štev. 8 z dne 19. sreda t. l. surovo laže in blati nek dopisun preč. g. župnika in načelnika tuk. konk. odbora. 1. Ni res, da je hrepelen načelnik po častni službi in komaj včakal kakšnega popravila v župnišču, že zaradi tega ne, ker je on največji davkoplačevalc v občini, ampak res je, da so ga že pred 10 leti volile tri občine za načelnika in mu prigovarjale, naj prevzame načelninstvo, češ, da se nam ne bodo zopet vrivali krvavi stroški, kakor pred 12 leti pri starem odboru, da še do danes pravde ni konca ne kraja, akoravno so propadli v treh inštancah. Mora se pa dopisun „Stajerca“ pred vsem grajati, ker nima toliko pameti, da bi vedel razločevati med premoženjem in lastnino gospoda župnika, in med cerkvijo in farofom. Ali takrat ste pa vedeli, ko ste šli v cerkveni gozd jemali les, da niste plačali in oškodovali tri občine, seveda umna glavica vse iztuhta. 2. Je pa lahko vsak prepričan, da iz treh hrastov se kozolec ne more napraviti, ker na treh stebrih ne stoji, še tak ne, kakor je bil pred nekaj leti tam na Selu, ki ga je vendar potem nedolžni ogenj upepelil. 3. Sedanjemu konkurenčnemu odboru se ne more predbacivati, da se je pri popravilih krvavno ravnalo, ampak za polovično sivo, kakor je pri kolavdacijski izrekla višja oblast pojavila, za izvrstno delo, ko so se pregledali vsi računi in odobrili. Končno naj bode dopisunu, ki prišteva najuglednejše rodbine Zajčeve, Vovkove in Medvedove k zverinam, povedano, da so veliko bolj spoštovane kakor njegove, in da se ne rađujejo samo v lepem petju pošteni lovci, ampak tudi drugi poštenjaki.

c **Zalec.** Tukajšnje Slov. kat. izobraževalno društvo je priredilo dne 26. februarja v sušilniških prostorih g. Franca Nidorferja v Vrbju dve gledališki predstavi. Pred začetkom zapel je domači pevski zbor par krasnih slovenskih pesmi. Nato se je pričela dekliška gledališka predstava „Ljudmila“, igrača v petih dejanjih. Ne budem podrobno opisoval posameznih vlog. Lahko pa rečem, da so naše vrlje mladenke igrale brez izjeme tako izborni, da se lahko kosajo z marsikaterimi izvezbanimi igralkami. Za dekleti pa niso zaostali naši fantje ter so nam uprizorili burko „Dva prepirljiva soseda“, katera je izvabila mnogo smeha. Le žal, da je prehitro prišla noč, ker so bile gotovo še kakšne pevske točke na razpolago. K tej gledališki predstavi je prišlo izvanredno veliko ljudi, kar je dokaz, da sledijo različni sloji z zanimanjem delovanju društva, katero vodi neumorno delavni in požrtvovalni vlč. g. Franc Schreiner, provizor v Žalcu. Le vrlo naprej, dragi Vrbenčani, na pravi poti izobrazbe, in kmalu zopet na svidenje! — Opazovalec.

c **Sv. Peter** v Sav. dol. Pretečeni mesec je potekel čas za streljanje zajcev, a naši lovci so zajele prej tako pokončali, da niti najmanjše škode ni zapaziti, ne na drevo in ne v vinogradu. Tako je prav! Oholi graščak si naj redi škodljivega zajca sam v svojem zgrajenem gozdu. Lov stane res mnogo, ali proti škodi, katero je povzročil zajec leto za letom, še presega škoda več. Vse občine naj lov za-se obdržijo, in vse tožbe zaradi škode, povzročene po divjačini, bodo pri kraju.

c **Lep shod** S. K. Z. v Trbovljah se je vršil v nedeljo, dne 19. t. m.; govoril je poslanec dr. Benkovič, predsedoval pa član osrednjega odbora S. K. Z., Ig. Straus.

c **Zenski shod** se vrši v kratkem v Trbovljah. c **Shod** in občni zbor Jugoslov. strokovne zvezze v Trbovljah se je vršil v nedeljo, dne 19. t. m.; bil je izredno dobro obiskan. Poročala sta poslanca Gostinčar in dr. Benkovič; predsedoval je g. Iv. Župan sen., katerega neumorno delovanje je porok za pospeševanje naše mlade organizacije.

c **Dramlje.** Vprašamo šolskega ogleda g. Jarnoviča, če misli še dalje trpeti, da bodo tukajšnji liberalci pod njegovim vodstvom tako nesramno in lažmi napadali škofo in misjonarje, župnika in Izobraževalno društvo, kakor zlasti dne 10. februarja v „Slovenskem Narodu“, 16. in 23. februarja v „Nar. Listu“? Za tako vodstvo bo že dobil od faranov primeren odgovor.

c **Sv. Krištof** Zeper občinske volitve pri Sv. Krištofu je vložil „neimenovan“ neki rekurz v nem-

škim jezikom, ki je pa tako pisan, da se zamore reči o dopisniku: „Ko bi bil molčal, bi še za modrijana veljal, ker si se pa oglašil, si se za nespametnega spoznal!“ V dopisu mrgoli velikih pregreškov bolj, ko v mravljinaku. Nič manj ko 30 jih je; se ve, da na tako spakedrano žlamastiko se ne more ozirati in je prišlo še vse — prepozno. Pristaši njegovih! Primite se za nosove in sramujte se, blamaža za blamažo je vaš delež; ali se ne izpoljuje na vas pregor: „Če slepec slepca vodi — oba v jamo padeta?“

c **Sv. Vid** pri Grobelnem. Na kvaterno nedeljo so se v Vodrežu stepli fantje. Galufov fant iz Tarnega, že precej vinjen, je klical druge fante na korajoč ter je hotel na vsak način videti kri. Dva druga fanta, Gačekov in Mihalekov fant, sta mu izbila s koli korajoč iz glave, in kri se mu je vlila po čelu in za vrat. S tem junaškim dejanjem so si naložili vsi trije sedaj za postni čas precej ostro pokoro. Galufov se pokori v postelji, druga dva bodeta pa morala najbrž pihati kašo.

c **Nova Štifta** pri Gornjem Građu. Naši liberalci, na čelu jim njihov general, so postali v zadnjem času precej vsljivi. Povsod se trudijo razširjati smrad laži-casopisa, posebno se odlikuje v tem nek mladinc, kakor se vidi, brez tega sploh ne more živeti. V ta namen si je celo naročil neko zakotno glasilo mladincov iz Ljubljane, s katerim misli okužiti naše, do sedaj še verno, tretzno in pravemu napredku dostopno ljudstvo. Toda motita se, ako mislita, da bodeta na ta način zatrla dobro časopisje v župniji! Svetujemo vama, skrbita rajši, da ne bodejo vajini pristaši noč in dan po gostilnah pijačevali! Oglejta si tudi nekatero novostruirajoč tukaj v Gornjem Gradu, kako pijančujejo, kakor je pri ljudeh take baže že v navadi. Velikemu mladincu pa priporočamo, naj se briga le za mladino naprednjaškega kalibra, da se ne bodo slišali tolikokrat glasovi harmonik iz gostilnen, kamor zahaja ta mladina. Skrbti naj tudi, da bo ta naprednjakarska mladina, ki je njemu izročena, znala vsaj razločevati dan od noči, kakor se to dogaja ravno tukaj v Gornjem Gradu. Umestno pa bi bilo, ako bi tudi K. začel misliti na kaj drugega, kakor pa samo na gostilno, kakor tudi njegov zvesti tovariš. Brigajte se rajši za svoje ljudi, naše nepopačeno ljudstvo pa pustite pri miru! — Gornjegrajan.

c **Osebna vest.** Titularni finančni nadpaznik F. Pavlinec je prestavljen iz Celja v Brežice.

c **Novacerkev.** V Soteski na nekem godovanju se je nabralo za naše katoliško Bralno društvo 6 krun. Živelj darovalci!

c **Bukovžlak.** V nedeljo dne 26 t. m. ob pol štirih popoldne se vrši kmetijsko zborovanje v Bukovžlaku pri g. Šodinu, ki ga priredi Šentjurška Kmetijska podružnica po sledičem sporedu: 1. predavanje o aktuelnih kmetičnih vprašanjih; 2. želje in nasveti; 3. slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

c **Dramlje.** V nedeljo dne 26. t. m. po rani maši se vrši kmetijsko zborovanje v ljudski šoli v Dramljah, ki ga priredi Šentjurška Kmetijska podružnica po sledičem sporedu: 1. Predavanje o aktuelnih kmetičnih vprašanjih; 2. Želje in nasveti. 3. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Brežiški okraj.

b **Št. Vid** pri Planini. Učiteljica gospica Pepca Kuttler, ki je zaradi bolezni imela šmesečni dopust, je zopet zdrava tukaj dne 15. t. m. nastopila svojo službo.

b **Kapele** pri Brežicah. Letos je prišel že četrtočrtni iz Zagreba k nam vlč. g. vseučiliščni profesor dr. Josip Pazman obhajat svoj god. Ker ima tudi vsako leto slovesno sv. opravilo ter ve v svojih lepih pridigah dajati tudi prav koristnih naukov, se ga vse vsako leto že naprej veseli. Blagi gospod naj še prav mnogo let prihaja v naš prijazen kraj! — Pred neavadno mnogobrojnim poslušalec je imel dne 26. februarja g. dež. živinodr. nažornik Jelovšek prav priimen poučen govor, za kar mu izrekla tukajšnje K. s. izobraževalno društvo, katero ga je povabilo, srčno zahivalo. Neutrudljivi gospod nam je oblubil v jeseni priti še enkrat. — Obrnili smo se tudi do blag. g. okr. komis. Sima-Galla v Celju, da pride prilično predavat o melioracijah. — Letošnja zdodnja ugodna pomlad je vzrok, da smo z delom v vinogradih in na polju prehiteli prejšnja leta. Trte so dobro, kar je zdravili, prezimile. Vse pa težko pričakuje, da se zopet dovolijo živinski sejmi, ki so vedno v Kapelah na dobrem glasu in zelo obiskovani.

b **Kozje.** Gospodarsko bralno društvo v Kozjem je imelo v nedeljo, dne 12. sušca svoje letno občeno zborovanje in volitev novega odbora, ki se je izvolil po sledičem redu: Gosp. dekan Tomažič, predsednik; Podlinšek Jožef, podpredsednik; Pustišek Mihael, tajnik; Brstošek Vinko, pismonoša, blagajnik; gospod Höller Vinko, knjižničar. Odbornika pa: Dobnik Roman in Petek Tomaž. Namestnika sta: č. g. kaplan Vedenik in mladenič Vinko Maček. Ti možete so nam porok, da bo Gospodarsko bralno društvo marljivo delovalo. Vi pa, dragi nam mladeniči in mladenke, možete in žene, oklenite se našega društva; učnina 1 kruna je malenkostna, korist pa, ki jo boste imeli od društva, bo velika.

b **Sevnica** ob Savi, „Motijo se sevnški Slovenči, ker mislijo, da jih ne razumem.“ tako je bilo slišati nekega tukajšnjega nemškutarja pred par tedni, ki je pričovedoval slediče: Šel sem po trgu. Kar vidim nekaj korakov pred seboj več tržkih dam (seveda naprednih), ki so se slovensko pogovarjale. Kot bi mahnil, rekel je, obrnejo besedo in začnejo tolci po nemško. Sedaj pa recite, rekel je nemškutar, ako ni nemški jezik več vreden kot slovenski. Škandal za tukajšnje tržane, rekel je poslušalec. — Ali mislite cenj. bralci „Slov. Gospodarja“, da razni tukajšnji liberalni gospodje zaostajajo za omenjenimi damami? Ne,

ravno tako se sramujejo slovenskega jezika. Nemščina se jim zdi bolj nobel. Žalostno, a resnično!

b **Koprivnica.** Našemu Kat. slov. izobraž. društvu sta poklonila mnogočastita gospoda Ivan Prešern, župnik Koprivniški in Fr. Vračun, župnik Šmiklavški, vsak po 10. krun, za kar se jima najprisrčnejše zahvaljuje odbor! Bog. povrni Živelj posnemovalci!

b **Brežice.** V brežiškem okraju trosijo brezvestni ljudje lažnivo govorijo, da je podpisani zavod močno zadolžen pri „Glavnih Posojilnic“ v Ljubljani, da se mu vsled tega majajo tla in da bode moral ustaviti svoje poslovanje. V pomirjenje vlagateljev izjavljamo, da so vse te govorice neosnovane in neutemeljene in da je zavod trden in soliden, o čemur se vsak lahko prepriča iz letnih računov, kateri se vsako leto predložijo javnosti. Izjavljamo nadalje, da bomo proti vsakomur, kateri bi širil lažnije govorice o zavodu, brezobzirno postopali in mu dali priliko, da pri sodnji dokaze resničnost svojih obrekovanj. Ravnateljstvo brežiške posojilnice.

b **Skoptično predavanje v Brežicah.** Podružnica „Slov. Straže“ v Brežicah priredi v nedeljo 26. t. m. ob 3. uri popoldne predavanje o sv. deželi s krasnimi skoptičnimi slikami v veliki dvorani Narodnega doma.

Iz celega sveta.

Krvav boj med očetom in sinom. V mažarski vasi Rabá Tamasia se je sprl 30letni kmečki sin Jurij Varga s svojim 68letnim očetom. Oče je pokazal sinu vrata, na kar je ta pograbil za nož, kakor tudi oče. Začela sta se bosti, dokler ni oče mrtev obležal, sin pa smrtno ranjen.

Grobokopov grob. V neki vasi na Šlezkem je umrl pred kratkim vaški grobokop. Nikdo praznovernih vaščanov pa ni hotel zanj izkopati groba. Župan je pregovarjal ljudi, a nikogar ni dobil, ki bi šel za umrelga grobokopa izkopati grob. Nazadnje je moral sam prijeti za lopato in kopačo, da je izkopal grobokopu poslednje ležišče.

Evropski škandal. Minister grof Khuen Hedervary je brzjavno pozval szatmarskega podžupana, naj takoj razdeli svojem ökörítskih žrtv nabrnih 150.000 krun. Khuen Hedervary je označil postopanje, ker niso razdelili teh 150.000 krun, za evropski škandal. Odbor je bil 17krat pozvan, naj razdeli darove, a ni niti enkrat odgovoril. Khuen Hedervary je izjavil, da škandala ne bo zakril, marveč izročil krivce javnosti.

Velika lakota na Kitajskem. „Kölnische Volkszeitung“ prinaša od škofa iz Sanghaja pismo, v katerem sporoča, da tekmo petli mesecev od 40.000 kristjanov 35.000 nima nič jesti, ter da se žive z listjem, koreninami dreves in napol zgnitimi živalmi. V veliki pokrajini na Južnem Kitajskem umre skoro vsak dan po 12 ljudi od lakote. Ljudi, ki trpe lakoto na Kitajskem, cenijo na tri milijone.

Nesreča na železnicni. V torek zvečer ob 11. uri in 15 minut se je zgodila na postaji v Bohinjski Beli velika železniška nesreča. Tovorni vlak je peljal z Jesenic proti Bohinjski Beli. Radi strmin je pomagala porivati od zadaj še ena lokomotiva. Ko je vlak že odhajal s postaje Bohi. Bela, je zapazil službujoči uradnik, da je vlak pretrgan. Zato je dal znamenje, naj se zadnji del vlaka ustavi. Strojevodja sprednjih lokomotive je to zapazil in mislil, da velja to znamenje njemu ter je ustavljal. Strojevodja zadnje lokomotive pa tega ni opazil. Vsled tega je potisnila zadnja lokomotiva s tako silo vlak skupaj, da je bilo na krat sedem vozov razbitih, eden vrh drugega. Promet je bil seveda ustavljen in vlaki niso mogli voziti skozi delj časa. Človeške žrtve ni nobene, kakor le en sprevidnik je bil lahko ranjen. Škoda znaša nad 100.000 krun.

Bivši sultan v prisilnem jopiču. Bivši turški sultan Abdul Hamid je hotel pred nekaj dnevi pobegniti iz vile Alatin, kjer je bil obstražen od vojaštva. Vojaštvo je bilo podkupljeno. Slučajno so izvedeli o tem merodajni krog, ki so odredili drugo vojaško stražo. Sultan, videc, da mu je ta namera izpodrsnila, je zbesnel. Razbijal je ter kričal in klel mladoturško vlado. Pomiriti ga niso mogli in morali so ga vtakniti v prisilni jopič, kot storijo to pri besnih.

V spanju umoril ženo. V Biariju je umoril v spanju 32letni železniški čuvaj Arnold Swezer svojo ženo. Pri orložništvu je izpovedal, da se mu je sanjalo, da ga preganja neka grozna žena. Skušal se je joprostiti. Vrgel jo je na tla, začel daviti, na kar je začela ženska grozno vpiti. Ko se je zbudil iz svojega groznega spanja, je spoznal z grozo, da kleči na truplu svoje mlade, ljubljene žene. Ko je mož to izpovedal, se je začel obnašati kot nor ter poizkušal izvršiti samoumor, kar so mu pa preprečili. Njegovi srodniki so izpovedali, da je imel že od nekdaj hude sanje.

Hujškačem okoli „Stajerca“ v prevdarek.

„Stajerc“ živi od samih laži in hujskarij. Vsak teden si nabaše svoje požreš

ta posojilnica v poštenejših rokah, nego so nemškutarški denarni zavodi, da vodijo to posojilnico sami pošteni in gospodarsko krepki kmetje, in da se ni treba po Geršakovih bati nobene izgube, in to tem manj, ker ima posojilnica velik rezervni zaklad.

"Štajerc" pa je tudi že svoje kalne šnopsarske oči s pravcato nemškutarško poželjivostjo obrnil na vse slovenske denarne zavode na Spodnjem Štajerskem, ter pripravlja neko malo knjižico, kjer bo na 32 straneh podložal in hudo hujškal zoper slovenske zavode, in to za ceno 4 vin. Pa še teh ne bo treba plačati, ker se je odbor "Štajerca", za katerega je podpisani ptujski advokat dr. Plachki, v zaupni okrožnici obrnil na vse nemške denarne zavode, naj naročijo v večji množini te knjižice — 1000 komadov stane samo 40 K — ter jih brezplačno razširja med ljudstvom.

Mi opozarjam že vnaprej drž. pravdnika na to knjižico in upamo, da bomo našli pri državi zaslonbo zoper podlo in lopovsko "Štajerčeve" hujškanje.

"Štajercu" pa povemo, da bomo na Spodnjem Štajerskem zapeli pesem o nemškem nemškutarškem gospodarstvu, pesem, ki bo udarjala na njihova kostma ušesa, kakor orjaške zaušnice. Povedali bomo našemu ljudstvu o zloglasnem polomu nemškutarškega Mravljaka pri Št. Lenartu v Slov. gor, povedali o tem, kako gospodarijo nemški denarni zavodi, kakor n. pr. nemška banka v Frankfurtu, ki je napravila nedavno konkurz ter ima pasiv 4 milijone; povedali bomo ljudstvu povest o nemških oderuhih, kakor je n. pr. Reicher, ki je gospodaril tako vzorno s tujim denarjem, da je napravil konkurz z 1,800.000 K pasiv proti 400.000 K aktiv, vsled česar je bil v torek na Dunaju vsled goljufije in kride obsojen na leto dni ječe.

Povedali pa bomo našemu ljudstvu še druge reči, da ne bo šlo na limanice brezvestnim hujškačem, katerim je lastni žep vse, ljudski blagor pa deveta briga.

Najnovejše novice.

Državni zbor. Sprejeli so se vsi predlogi, kateri merijo na povzdigo kmetijstva. Tudi Roškarjeva resolucija, da se naj pri povzdigi živinoreje gleda osobito na Slovenski Štajer, je bila sprejeta. O vsem tem bomo poročali še v posebnih člankih. Načrte je bilo v zbornici prvo čitanje predlog za rekrutiranje. K temu predmetu sta govorila izmed Slovencev poslanca Jarc in Gostinčar ter naznanila želje in pritožbe slovenskih volilcev. Ko je bilo prvo čitanje o rekrutnem predlogu končano, se je začelo prvo čitanje trimesečnega proračuna. Izmed Slovencev je govoril poslanec Grafenauer. Dr. Verstovšek in tovarši so stavili interpelacijo zaradi "Štajerčevih" hujškarov proti slovenskim kmečkim posojilnicam.

Lokalna železnica Ljutomer—Ormož pride v novo vladno predlogo o lokalnih železnicah; treba je le še pogajan, oziroma odločitev v nekih točkah postranskega pomena. Železniški minister dr. Glombinski je poslanec dr. Benkoviču kot članu železniškega odseka že prve dni t. m. zagotovil, da vzame to progo v svoj program, ki se ima v bližnji bodočnosti izvršiti. Isto je izjavil minister pred par dnevi tudi deputaciji, ki je došla na Dunaj; v seji dne 17. t. m. je tudi posl. Marckhl stavil predlog v prid te železnicce, da pokaže svojim volilcem svojo gorečnost, ki pa je v tem slučaju malo pozno prišla; tudi v železniškem odseku dež. zabora so poslanec S. K. Z. ta železniški projekt najtopleje podpirali.

Železnica Polzela-Motnik-Kamnik (Domžale). Časopisi so objavili vest, da je v bodočo vladno predlogo o lokalnih železnicah postavljena tudi predloga Polzela-Motnika s preliminiranim strokovnim proračunom 13,000.000 K. Ker je proga Polzela-Motnik prelinirana le na 3,000.000 K, cela proga do Kamnika (Domžala) pa na 13,000.000 K, zato ta vest ni jasna. Poslanec dr. Benkovič se je obrnil tedaj za pojasnilo na železniškega ministra, ki mu je odgovoril, da so časniške vesti o predlogi lokalnih železnic sploh netočne, da pa ima on namen, celo proga do Kamnika (Domžala) vzeti v bodočo vladno predlogo; iz izjave železniškega ministra, ki je te dni takoreč oblegan od deputacij in poslanec, je dalje posneti, da končna odločitev o obsegu nove predlage sploh še ni padla, in da se bo s temi pečal ministrski svet še enkrat.

Šoštanj, dne 21. marca. Na potu iz Afrike v Mesino je umrl na ladji znani tovarnar Hans Woschnagg.

Sv. Primož nad Muto. Že dolgo smo si želeli mi narodni kmetje, da pozdravimo v svoji sredini našega poslanca. Sedaj se nam bo ta želja izpolnila, kajti dne 2. aprila pride ob priliki občnega zборa za Bralno društvo g. dr. Verstovšek med nas, da nas pouči posebno o nekaterih gospodarskih stvareh. Gošpod poslanec nam hoče s tem koristiti, to je pa le tedaj mogoče, ako ga pridemo poslušati vsi v polnem Številu. Pa tudi že radi Bralnega društva zahteva naša narodna čast, da pokažemo, da je še mnogo Slovencev nad "nemško" Muto. Ste prijazno povabljeni tudi sosedi! Shod in zbor se začne dne 2. aprila pooldne ob 2. uri v hiši g. Linedeka.

Poročilo o sejmu goveje živinena Dunaju dne 20. marca 1911.

Prigralo se je 2807 volov, 151 bikov, 598 krav in 81. bivolov, skupaj 3037 komadov. Cene so bile sledete za 100 kg: voli alpski 100 do 108 K, srednji 90 do 98 K, suhi 84 do 88 K. Ogrski sivi voli: prima 92 do 98 K, srednji 79 do 90 K, subi 75 do 78 K. Ogrski lisasti voli: prima 100 do 110 K, srednji 90 do 98 K, suhi 82 do 89 K. Voli iz Galicije: prima 100 do 108 K, srednji 94 do 98 K, suhi 84 do 92 K. Bik: prima 98 do 102 K, srednji in slabši 87 do 97 K. Krave: prima 86 do 94 K, srednje in slabši 76 do 84 K. Bivali: prima 66 do 75 K, slabši 60 do 64 K. Tendenca: prigralo se je 425 komadov živine več.

Poročilo o sejmu mlade in klavne živine na Dunaju dne 16. marca 1911.

Pripeljalo se je 3808 telet in 2552 svinj, 279 ovc in 2472 jagnjet. Cene so bile sledete: teleta živa 1 kg 100 do 130 vin., zaklana prima 154 do 172 vin., srednja 108 do 150, slabši 100 do 108 vin. Svinje zaklana prima 136 do 160 vin., srednje in slabši 120 do 134 vin., ovice 120 do 150 vin., jagnjeta 20 do 50 K en komad. — Cene svinjam so se zvišale za 4—6 vin. pri kg, tudi cena telet je dosegla isto višino. Ovce in jagnjeta so ostala na ceni zadnjega tedna. Žive svinje so se plačevala 4—8 vin. nižje.

Poročilo o svinjskem sejmu na Dunaju dne 21. marca 1911.

Pripeljalo se je na sejem skupaj 12.882 svinj; iz Galicije 7.853, iz Ogrskega 3.181, ostale pa iz drugih dežel. Cene so bile sledete: ogrske prima 147—151 vin., izjemoma 152 vin.; srednje 138—146 vin. stare in manjše 126—136 vin.; moravske mlade svinje prima 120—128 vin.; svinje iz Galicije lahke prima 112—118 vin.; težke in debele prima 120—128 vin.; izjemoma 132 vin., srednje in slabši 108—118 vin.; plemene svinje 96—116 vinarjev 1 kg žive teže. — Tendenca: pripeljalo se je na trg 2184 mladih svinj več kot prejšnji teden, število debelih svinj je bilo enako številu prejšnjega tedna. Dasično se je pripeljalo veliko število svinj, vendar se je zelo povpraševalo po dobrem blagu, cene niso bile v primeri s cenami prejšnjega tedna spremenjene, le lahke in slabše vrste so zgubile po 2—4 vin. pri kg. Tudi cena izredno težkih svinj je padla za 1—2 vin.

Poročilo o živinskem sejmu v Gradcu dne 16. marca t. l.

Prigralo se je 194 volov, 93 bikov, 114 krav, 2 teleta. Cene so bile sledete: pitanj voli prima blago 94—104 K, lepi, pitanj voli voli 82 do 92 K, slabši voli 72—80 K. Pitane krave 70—82 K, srednje pitane krave 56—68 K, slabši 52—56 K. Bik: 98—94 K, 100 kg žive teže. Izvozilo se je: na gornje Štajersko 40 komadov, v Trst 68 komadov. Tendenca: prigralo se je na ta sejem 22 komadov manj. Cene so ostale enake cenam prejšnjega sejma.

Poročilo o sejmu klavne živine v Gradeu dne 17. marca.

Pripeljalo se je 119 telet in 2607 svinj. Cene so bile sledete za 100 kg: teleta glede na kakovost 136—154 K, svinje (nemške) 134 do 146 K, ogrske svinje 140—154 K. Tendenca: pripeljalo se je 118 telet manj, svinj 52 več. Promet je bil miren, cene nazadovale.

Listnica uredništva.

Sv. Jurij ob Ščavnici: Odstopili "Našemu Domu". — Drugim gg. dopisnikom: Došlo deloma prepozno, deloma radi pomanjkanja prostora nismo mogli spraviti v to številko. — Sv. Ana na Krembergu: V pismu, v katerem prosite pojasnila, ste se pozabili podpisati. Blagovolite nazadoviti svoj natančni naslov.

Našim naročnikom!

Minula sta že dva meseca leta 1911, in vendar je še mnogo naročnikov na dolgu naročnino za leto 1910. Naše upravnštvo mora vsak mesec nasproti plačevati velike svote za tiskovne stroške. Ako pa hoče upravnštvo to dolžnost natančno izpolnjevati, morajo seveda tudi naročniki storiti svojo dolžnost in list pravočasno plačati. Zato danes prosimo in opozarjam vse tiste naročnike, ki lista še niso plačali do konca leta 1910, da nam pošljejo dolžno naročnino najpozneje in zanesljivo do 1. aprila, ker drugače se jim bole list od 1. aprila na prej brez pogojno ustavljal.

Tisti naročniki, ki so list še na dolgu za leto 1910, bodo dobili dne 30. marca na ovitek velik rudeč križ, da tako spoznajo svojo dolžnost.

Na prodaj imam bukovo neotesano stiskalno drevo (Pressbaum) in hrastovo nažagan pod za stiskalnico. Jožef Filipič, na Benetku, pošta Ljutomer. Štajersko.

Prodaja se zidan hram z opeko krit, dve hiši, 1 kuhinja, vodnjak, črež oral dobre zemlje, lepo dreve, vrt, ena nija za stavbne prostore, krvavi hlev, svinski hlevi v Počebju, Wagnerasse št. 114, pole ure od Maribora.

872

Zahvalo

izrekam povodom smrti svoje žene zastopnikom občine za podporo in sosedom za tolažo v 6 letni hudi bolezni, preč duhovščini, zlasti č. g. kaplanu ribnškemu za častno spremstvo, darovalcem vence in vsem, ki so tako obilnem številu spremili predrago mi soprogu k večnemu počitku.

Janževrh, sušča 1911.

362 Matevž Vizjak.

Vabilo na IV. redni obč. zbor Hranilnice in posojilnice v Galiciji,

reg. zadr. z neom. zavezo, ki se bo vršil dne 2. aprila 1911 ob 9. uri predpoldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za upravno leto 1910.
3. Čitanje revizijskega poročila in ukrepi vsled istega.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Prememba pravil.
6. Slučajnost.

380

Načelstvo.

Cepljeno trsje!

1. vrste, dobro zarašeno in ukoreninjeno, ter nekaj divjakov Riparie Portalis imam na prodaj in sicer: Laški rilček, Žlahtrina mešana in Šipon. Cena I. vrste 14 kron, II. vrste 5 kron, divjaki 2 kroni 100 komadov. Oglasiti se je pri Francu Slednjak, trtničar, p. Juršinci pri Ptaju. 144

Izvrstni molitveniki

so:

Hrg, Venec pobežnih molitev in sv. pesmi . . .	K 3:50
Rozman, Dekliške bukvice . . .	3—
Venec svetih pesmi . . .	2—
Prijatelj otroški . . .	—40
Sv. Opravilo . . .	1:35
Vsi ti molitveniki se dobijo tudi v zlati obrezli in stanejo potem okoli 50 vinarjev več.	
Poština znaša 20—30 vin.	
za 1 knjigo.	

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA V CELJU.

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta št. 9, I. nadstropje

obrestuje

hranilne vloge po 4%, brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnike. Sprejema po sejmem sklepnu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

uraduje

vsak torek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in pojasnila se dajejo vsak dan, izvzemši praznike, dopoldne od 8. do 12. ter od 3. do 6. ure popoldne. Za vplačila po pošti se dajejo zastonji poštno-hranilnične položnice, št. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzajo zadevijo naslov: Ljudska posojilnica Celje.

posojuje

na zemljišča po 5%, do 5½% z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertuje vknjižene dolgovne pri drugih zavodih in izterjuje svojim članom njih terjatve. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koliko.

Proda se takoj

novozidana hiša, 5 minut oddaljena od Brežic, tik glavne ceste, obstoječa iz stanovanja, delavnice in gospodarskega poslopnja. K hiši spada tudi eden oral njiye. Natančnejša pojasnila daje ga Antonija Zajc.

166

Stara dobro upeljana zavarovalnica proti požarom in toči

sprejme v vseh mestih in večjih krajih sprene ne zastopnike proti visoki proviziji, tudi v tej stroki izjurjene potovalce proti stalni plači. — Ponudbe pod „Assecuranz-Vertreter 59 F“ na anončno ekspedicijo J. A. Kienreich, Gradec.

228

Za pomlad in poletje

se priporoča slavnemu občinstvu v izdelovanju vsakovrstnih oblek za gospode in fante. — Ob enem opozarjanju, da imam v zalogi tudi razne štofe iz domačih in angležkih tovorn, izgotovljene obleke za gospode in fante ter veliko izbiro močnih cajgastih hlač.

Vsa naročila izvršim točno in solidno po najnovejšem krovju in za zmerno ceno. — Salonske obleke za gosp. dijake od K. 56 — naprej.

Z velespoštovanjem

Jakob Vezjak, krojač

Maribor, Grajski trg v gradu (Burg).

Slov. brivnica v Mariboru!

Slavnemu občinstvu v Mariboru in okolici priporočam svojo brivnico, ki se nahaja v

Tegetthofovi ulici štev. 22

v hiši g. dr. Kaca. Postrežba strogo solidna! — Za obilen obisk prosim

Juro Gredlič, brivec.

Svoji k svojim!

Kovačnica

se da v najem s prvim aprilom. Zraven je stanovanje, klet in en svinjski hlev. Kovačnica stoji tik okrajne ceste prvega razreda in je sedaj na novo prezidana. Več se izve pri g. Jožefu Podgoršek, p. d. cestni Jože v Št. Jurju ob j. ž. 237

20 do 50 K na dan

lahko vsakdo zasluži z razpečavanjem novega predmeta, ki se rabi v vsaki hiši. — Pošljite v pismu za pojasnila znamko za 30 vin. in svoj naslov. Josip Batič, Idris, Kranjsko.

244

Priporočilo.

Ako pridejo po opravlilih v Celje ter ste potrebeni okreplila, zahajajte v priznano pošteno in snažno slovensko kmečko gostilno „pri Jelenu“ na Graški cesti 37, kjer se Vam postrežje z pristno štajersko kapljico, z svežim pivom, ter z dobro kuhinjo. Tudi za prenodišča bo skrbljeno. Na razpolago so konjski hlevi za izpreganje, kakor tudi vožnja fiakarjev na vse strani. Za mnogobrojni obisk se priporoča

239

Al. Bezenšek, posestnik in gostilničar „Pri Jelenu“

Za veliko noč!

priporočam svojo veliko zalogu manufakturnega blaga za možke in ženske obleke, svilene robce, srajce, kravate itd.

vse najnovejše

Toraj ne bode nobenmu žal ako se spodaj imenovana trgovina poišče.

Manufakturana trgovina:

Jožef Uлага : Maribor

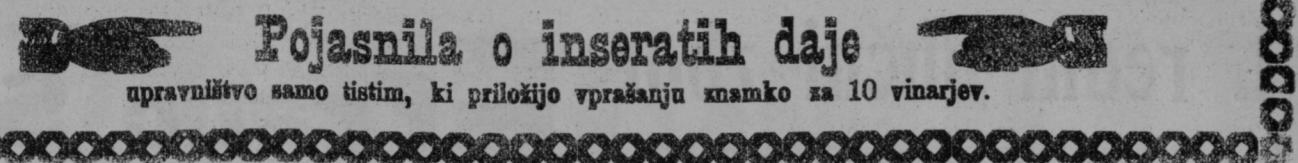
Tegetthofova cesta št. 21.

Postrežba točna in solidna.

Po tako nizkih cenah.

NN

VII

Pojasnila o inseratih daje

upravnštvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Kamnosek Franc Koban, prej A. Horvat v Račjem pri Mariboru se priporoča slav. občinstvu v izdelavo v njegovo stroku spadajoč del po zelo nizki ceni.

113

Učenca, ki bi imel talent za podobarstvo in pozlatarstvo, sprejme takoj pod ugodnimi pogoji Ant. Sumrek, podobar in pozlatar Celje.

248

Dvoje lepih posestev, vinogradi, gozd lepe njiwe, cimpre, so v Suhadolu pri Sv. Duhu v Ločah na prodaj. Vpraša se pri Mariji Ratej, v Suhadolu.

205

Kmetijško posestvo se prodaja na Murskem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik železniške postaje Hrastje in Mota, tik velike ceste Ljutomer-Radgona, vse v ravni in bližu domačije, njiwe so vsejane, hrami vsi zidaní v najboljšem stanu, posestvo meri 44 oralov plodovite zemlje, je zraven malo vinograd, cena je 40.000 K. Posestvo se tudi zameni za drugo. Več se izve pri lastniku Antonu Vrablu, veleposest. in trgovcu, p. Križevci pri Ljutomeru.

197

Kmetijško posestvo se prodaja na Murškem polju, tik ž

